

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpìrká Mà ROMA

Bulus bib kà mpìrká mà Roma, ká ri bàg Yesu. Ku dinya big rag ku ri vig Shìdun á shinnbá ni, ku dinya big rag ku ba sig wasika-à níng jirà aku dinya big abig yì byann jir àjwár-à níng. Ku dinya big barà jir àjwár-à níng ri gbar jùn kwonn mpìrká ma Shìdun á jir pìkyinn bir á byar Yesu (Rom 1:7). Jírká ku ba ya sig Romawaká níng ri tàg rag mpìr Yahudawaká ma ká zyun-à í Yahudawaká bàna big shi sig áyau bu pyìr sa. Wà ba bir hing pìkyinn á byar Yesu, í wà bá jùn kwonn ma Shìdun. Mpìr-à ma bir hing pìkyinn á byar Yesu, kwá shi mpìr òsàn á zu Shìdun ni. Shìdun má zig zu ku áyau bu pyìr. Kwá dìg pyù barà kwá shi shu mpìr Yesu. Pìkyinnwá má na tag. Bulus tàg sig á wasikawá ní rag, Awun Shìdun í àsàin-à ri sa mpìrká zyun-à bir sig pìkyinn á byar Yesu ni abig shi shu àràg barà Shìdun ri zìm.

¹ Mì í Bulus fàu Yesu Kristi, wùn aswam Shìdun zyun-à Shìdun bar bi sig, jirà ní dinya mpìrká jir àjwár.

² Jir àjwár-à níng nonn hing wà Shìdun gib sig nu rag kwá dwim ya bi yi. Ku gib sig nu á byar mpìrká ri dang kyann jírwá, àràg barà big ba sig á jir Shìdun. ³ Jir àjwár-à níng í á shinn wùnwá Yesu Kristi Shinn Luyí, zyun-à á wi òr-à ni, ku í wùn ada Dawuda, ⁴ ama agunn Awun Kyìkyàr, ku tìya sig yi rag ku í Wùn Shìdun á shinn barà ku dù nann zu mà amir-à ni ma yonki níng. ⁵ A jir shinnwá ni, Shìdun ya sig yi pyù ayi kàng yann aswamwá àjirà ayi dinya mpìrká á jànn-à ni bidim pár abig wib jírwá ma abig bir pìkyinnbá áni. ⁶ Ning mpìrká á finn swann Roma, ning

má, ning shi sig áyau mpìrká zyun-à Shìdun bar bi sig jirà abig shi mpìrká bu Yesu Kristi.

⁷ Mì ri ba ya ning, ning mpìrká á Roma bidim pár, ká Shìdun ri zìm wàni, ò bar bi sig ning jirà aning shi mpìrká buwá.

Mì ri vig Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig sìnning òsàn, ma abig ya ning pìkyinn na tag.

Bulus Ri Kyab Barà Kwá Yag Mà Roma

⁸ Wà jijag, mì ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn ná ni, á zìnn Yesu Kristi, jir kai bàna mpìrká á jànn-à ni bidim pár ri fig barà ning bir sig pìkyinn á byar Shìdun. ⁹ Mì ri wib Shìdun ma pìkyinn òzyun, mì ri dinya mpìrká jir àjwár á shinn wùnwá ni. Shìdun yì hing wà mì ri vig kyann ku á dò shinn ná ni kó ákaun bidim pár. ¹⁰ Mì ri vig ku aku zìm, ma aku ya rag mì pyù barà má yag mà byarná ni. ¹¹ Mì ri zìm ò myàng ning àjirà ò tàg ning jír á shinn Yesu Kristi ni, àjirà aning sar gbam á gbìb Shìdun. ¹² Bu-à mì ri zìm bàna, mì ri zìm ayi kwonn shinn í byar òzyun, ma ayi sar gbam á pìkyinn biryí ni, àjirà ò díg gbam á byarná ni, ning má, aning díg gbam á byarmí ni tinn.

¹³ Wunzámí big, mì ri zìm aning yì rag kó ákaun bidim pár mì ri zìm ò yag mà byarná ni, ò bib kà ning, ama bu zyun kan dim rìghing mì wà yíyag. Mì ri zìm ò dinya mpìrká á byarná ni níng jir àjwár, àjirà abig bir pìkyinn áni, àràg barà ò dinya sig mpìrká zyun-à big má big í Yahudawaká bàna níng tinn. ¹⁴ Swàm shi sig á shinnmí ni àràg í tonn, wà má sa ya mpìr Helenawaká ma mpìr asa bukiká, mpìr yarká ma ká zyun-à yar fig bàna. ¹⁵ I bu-à sa mì ri sa àtùtwài àjirà ò dinya ning jir àjwár-à níng tinn, ningká ning shi sig mà Roma.

Jir Ajwár Shi Sig Ma Gbam

¹⁶ Mì ri sa fig zunái jir àjwár Kristi bàna, jir kai bàna jir àjwár-à níng í gbam Shìdun, àjirà aku zìg zu mpìrká bidim pá r ká má bir hing pìkyinn. Yahudawaká shi sig nì mpìrká bir jag sig pìkyinn, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna ásim. ¹⁷ Jir àjwár-à níng dinya kyàr vinn rìghing yi rag, í jir pìkyinn bir, í bu-à sa Shìdun ri sìnn kà mpìrká abig shi sìsàn á pyànnwá ni. Jir Shìdun dang sig rag, mpìr-à ma kàng hing mpìr sìsàn á jir pìkyinn bir, kwá òg yonki kinn kinn.

Shìdun Ri Nànn Agùnn Ma Mpìrká Jir Bu Bibai-à Big Ri Sa

¹⁸ Shìdun mà wai ri nànn àgùnn ma mpìrká ká ri sa bu pyìr ma bu-à bibaiká bidim pá r, jir kai bàna bu pyìrbá ri kan dim mpìrká wà bá yì gbìb àjai. ¹⁹ Bu-à mpìr ma yì á shinn Shìdun, shi sig á yiyar-à ni, jir kai bàna Shìdun tiya byann rìghing big. Ama big ngàng jír wá. ²⁰ Tun bar sai-à Shìdun rì mà m sig dunyarú níng, mpìrká yì byann hing wà gbm wá má kinn kà fig bàna, big yì hing wà ku í Shìdun kó barà mpìrká myàng fig Shìdun ma gbm wá á zu bàna níng, ama big yì hing wà ku í Shìdun á jir buká ku mà m sig. Jír wà níng big bàna big pyù wà bá dang rag big yì fig ku bàna. ²¹ Big yì hing Shìdun, ama big ri wib fig ku bàna, mi ri sa fig ku ísoko bàna. Bu-à big ri kyab kyann bàna, sái jir àning. Pìkyinnbá mòmnn sig mà bu-à bibai. ²² Big ri sìnn kàng shinnbá àràg big í mpìr yar, ama big yì fig wà big í àning bàna. ²³ Big ngàng wà bá wib Shìdun zyun-à shi sig hár kinn kinn, big ri wib sòr bu-à big mà m sig àràg í mpìr jíkwìnn, ayinnbu, wiká, ma buká zyun-à ri ngang kyann á jìnn ni.

²⁴ Jir wà níng, í bu-à sa Shìdun gbar wàm zu wùwá áyau mpìr káníng ni, n fim big abig sa bu-à bibaiká pìkyinnbá ri zìm, ma abig sa bu zunái ma ba òrbá. ²⁵ Wà barà big nìm má bir pìkyinn á jir Shìdun zyun-à í àjai níng, big ngàng,

mi ri bir sòr pìkyinn á jir òsáng. Big ri wib buká Shìdun mà̀m sig. Big ngang wà bá wib Shìdun àsàin-à mà̀m sig bu káníng hi, zyun-à yá swam yan ku hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

²⁶ Jir wàníng í bu-à sa Shìdun gbar wàm zu vùwá áyau mpìr káníng ni, n fim big áyau àzunái. Uwàkà kà mi ri na ma bar ò̀rbá uwàkà, ma wà big nìm má na ma nùbá.

²⁷ Wunùkà má, àdòníng tinn, big ri fim wàbá, mi ri na bar ò̀rbá wunù. Big ri sa bu zunái-à níng ma bar ò̀rbá. Jir wàníng, Shìdun má sinn kà big á shwìn.

²⁸ Barà big zìm fig abig yì Shìdun bàna níng, Shìdun gbar wàm zu vùwá áyauhá ni, big bàna ma pìkyinn-à wà bá kyab jír ò̀sàn. Ku fim big abig sa bu-à bibai-à pìkyinnbá ri zìm. ²⁹ Pìkyinnbá mònng sig ma bu-à bibai àràng sunu sa, ma abau wà, ma akyib sa, ma ki gban, ma ngain ngang, ma mpìr tonn gban, ma mpìr zib, ma mpìr zìnn swau, ³⁰ ma zyu bar mpìr gib, ma Shìdun zib, ma yawari sa, ma shinn gbar dù nann zu, ma àshí gbar, ma bu-à bibai kyab. Big ri sa tabá ma nàbá yawari. ³¹ Big bàna ma shinn, big ri bàg fig nu-à big gib sig ma jàubá bàna, big ri tàg fig kyinn ajun bàna, big ri myàng fig ashi mpìr bàna. ³² Big yì hing jir Shìdun dang rag, mpìr-à ma sa hing bu káníng, kwá kà lu pyìr. Ama á byarhá ni, íri wà big ri sa níng bàna, big ri zìm a mpìrká kim kim sa àdòníng tinn.

2

Kwonn-à Shìdun Má Wà Mpìr

¹ Mpìr bàna ma gban wà kwá wà kwonn jàuwá, kó ku í ni, jir kai bàna wà wù ma ri wà kwonn jàuwú, ma ri sa bu-à ku ri sa níng hi, áí à gban rìhing shinnwú. ² Yi yì hing Shìdun sa sig ábibir, wà kwa wà hing kwonn mpìrká zyun-à ri sa íri buká àdòníng. ³ Wù mpìr jìkwìnn wà wù ma ri wà kwonn mpìr káníng, ma ri sa bu-à big ri sa, wù

ri kyab wá pìm wam zu kwonn wà Shìdun rà? ⁴ A yì hing Shìdun sànn hìng, jir kai bàna ku ri zìm á fim rìg bu pyìr-à wù ri sa. Ama à ngàng rìg àsànwá, ma ashi-à ku ri myàng wù, ma pìkyinn tibwá zyun-à ku ri tib á shinnwú ni. ⁵ Ama jir shinn sung gbmwú, ma pìkyinn bibai zyun-à à shi sig ma kàhi, n ngàng wà wá fim bu pyìr sa níng, wù ri swàb kà yá shinnwú shwìn àyúnn-à Shìdun ma wà kwonnwá, wà zyun-à í kwonn gwangga. ⁶ Shìdun má wa kó ni bidìm pàr lada swàm-à ku sa sig, kó wà òsàn, kó wà bibai. ⁷ Mpìrká káhi hár tàma-à níng, big ri sa kyann bu òsàn àjirà abig dìg swàb kà gbm á pyànn Shìdun, ma abig shi shu òsàn. Mpìrká ri sa àdòníng, Shìdun má ya big yonki wà kinn kinn. ⁸ Mpìrká zyun-à ri zìm íri shinnbá, mi ri zìm fig jir àjai bàna, sái bu-à bibai níng, àgùnn Shìdun ma kwonn wà Shìdun má kinn á shinnbá ni. ⁹ Mpìrká zyun-à ri sa bu bibai níng, bá wa shwìn wàni. Mpìrká má wa jag shwìn-à níng í Yahudawaká, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng má wa ásim. ¹⁰ Mpìrká zyun-à ri sa bu òsàn, Shìdun má sa sànn ya big, ma ya big gbm, ma ya big pìkyinn na tag. Mpìrká ká má dìg jag bu òsàn káníng, í mpìr Yahudawaká, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, má dìg ásim. ¹¹ Shìdun ri wà kwonn kó ni bidìm pàr á gbìb òzyun.

¹² Mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng, big bàna ma doka Musa. Big ri sa bu pyìr, hár bu pyìrbá gáfìnn rìghìng big ma Shìdun. Mpìr Yahudawaká yì hing jir doka, ama big ri sa bu pyìr tinn. Kwonn wàbá má shi á shinn doka-à ni. ¹³ Wà mpìr ma ri fig jir doka, ma wib fig bàna, mpìr-à hi má shi fig mpìr òsàn á pyànn Shìdun ni bàna, ama sai kwa wib hing bu-à doka-à hi dang sig. ¹⁴ Wà mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna, n yì fig jir doka bàna níng, ma pànn hing shinnbá, ma sa hing bu òsàn àràg barà doka dang sig, bu òsàn-à big sa sig níng, shi sig nì doka á byarbá ni, kó barà big yì fig jir doka Musa bàna níng.

¹⁵ Swàm bu òsàn-à big sa sig níng, tàg sig rag, bu-à doka dang sig níng, big ba rìhing á pìkyinnbá ni. Wà ba sa bu-à bibai, pìkyinnbá ri gib tíng. Wà ba sa bu òsàn, pìkyinnbá ri fig àjwár. Ayau bu pyàná káníng ni, big yì rag hing bu òsàn ma bu-à bibai, kó barà big bàna big doka níng. ¹⁶ Ayúnn-à níng hi, Shìdun má sinn kà Yesu Kristi aku dang kyàr vinn rìg bu-à bibaiká mpìrká ri bònn sa, ma aku wà kwonnbá àràg barà jir Shìdun zyun-à mì ri dang níng, dang sig.

Mpìr Yahudawaká Yì Hing Doka, Ama Big Wib Fig Bàna

¹⁷ Wà wù ma dang rag, wù í mpìr Yahudawa, n ma rag à bir sig pìkyinnwú á shinn doka, n ma ri gbar dù nann zu shinnwú rag à yì hing Shìdun wàni, ¹⁸ n ma rag à yì hing bu-à Shìdun ri zìm á sa, n ma jangga rìhing bu-à doka rag sànn hing, ¹⁹ n ma yì hing rag, à shi síg nì zu mpìr àfauká, á shi síg nì àyar á byar mpìrká zyun-à shi sig á zufi-à ni, ²⁰ n ma tàg mpìr àningká, ma yanká, wù ri sá jirà à yì hing jir doka á shinn bu-à bibai ma bu-à òsàn, ma gbìb àjai. ²¹ Ama wù zyun-à wù ri tàg mpìrká káhi, bu-à sa wá tàg fig shinnwú bàna, í jir kai rà? Wù ri dinya mpìrká rag, kada abig jwi ajwú bàna, ama bu-à sa wù ri jwi ajwú í jir kai rà? ²² Wù zyun-à wù ri dang rag, a mpìrká sa àyái bàna níng, bu-à sa wù ri sa àyái í jir kai rà? Wù zyun-à wù ri zìb buki níng, bu-à sa wù ri jwi ajwú mà lu buki, í jir kai rà? ²³ Wù zyun-à wù ri gbar dù nann zu shinnwú á shinn doka-à níng, doka-à wù ri kìm níng, wù ri ya fig Shìdun zunái bàna rà? ²⁴ Jir Shìdun dang sig rag, mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, ri dang bai zìnn Shìdun á jir shinn ná ni, ning mpìr Yahudawaká.

²⁵ Jur kyag sànn hing wà mpìr ma wib hing doka. Ama wà mpìr ma pìm wam zu hing doka-à hi, jur kyag-à ku kyag sig níng, bàna ma yìr á byarwá ni. ²⁶ Wà mpìr ma kyag fig jurwá bàna, ama ma wib vinn hing doka, Shìdun má sinn

kàng mpìr-à níng hi àràng í mpìr-à kyag sig jur. ²⁷ Ning mpìr Yahudawaká, ning shi sig ma doka Shìdun á vùná ni, n kyag hing jurná tinn. Ama ning ri wib fig doka-à hi bàna. Mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, sànsàn kab sig ning í ni, kó barà big kyag fig jurbá bàna níng, jir kai bàna big ri wib doka Shìdun. ²⁸ Mpìr-à ma í mpìr Yahudawa, big ri myàng yì ku á zu-à ni, ná á wi òr-à ni bàna. Jur kyagbá, í jur kyag-à wà àjai, í pìkyinn bir á byar Shìdun, ná íri zyun-à big kyag átai níng bàna. ²⁹ Mpìr-à ma í mpìr Yahudawa, big ri myàng yì ku á pìkyinnwá ni. Jur kyagwá má shi sig á pìkyinn-à ni tinn, wato í Awun Shìdun zyun-à big ba fig dokawá àba bàna. Mpìrká àdòníng, í Shìdun ri yan big í nì, í mpìr jíkwìnn bàna.

3

¹ Wà má àdòníng, mpìr Yahudawaká kab síg nì mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng rà? Jur kyag shi sig ma yìr rà? ² Jur kyag shi sig ma yìr wàni. Jir Shìdun zu bi jag sig á vù mpìr Yahudawaká ni. ³ Wà mpìrká káhi ma bir fig pìkyinnbá bàna, í kai má sá nì rà? Jirà big bir fig pìkyinnbá bàna níng má kan òm wà Shìdun má sa bu-à ku gib ya sig yi nu níng rà? ⁴ Má kan òm fig Shìdun bàna kó títi nímá. Shìdun í mpìr gwangga, kó barà mpìr jíkwìnn bìdìm pár í mpìr agim òsàng níng. Jir Shìdun dang rag,
 “Wà Shìdun ma dang jír,
 mpìrká má myàng bu-à ku dang sig níng í àjai.
 Walako mpìr-à má wà kwonn Shìdun hár má dang tir ku jír.”

⁵ Wà bu-à bibaika yì ri sa níng, má tàg byann hing barà Shìdun sànsàn sig áni, yá dang í kai rà? Wà Shìdun ma sìnn kà hing yi á shwìn jir bu pyìrká buyí, yá dang rag bu-à ku sa sig níng bai rà? (Bu-à mì ri dang níng, í barà mpìr jíkwìnn

ri dang áni.) ⁶ Shìdun nìm má mpìr òsàn bàna, ku nìm má wà sar fig kwonn dunyaru bàna.

⁷ Mpìr zyun má bib shinnwá rag, wà ma í jir òsàngká bumí, í bu-à sa gwangga Shìdun bi sig á yiyar-à ni ma àsànwá, bu-à sa big ri wà mì kwonn á shinn bu pyìrká bumí í jir kai rà? ⁸ Wà má àdòníng, yá kà má sa íri bu-à bibai, jirà bu òsàn aku bi rà? Mpìrká káhi ri swau mì rag, mì ri tàg mpìrká bu káníng. Shìdun má wà kwonn mpìr káníng.

Mpìr Gwangga Bàna

⁹ Yi mpìr Yahudawaká yi sànn kab sig nì mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng rà? Yi kab fig big bàna kó títi ní má, jir kai bàna yi mpìr Yahudawaká ma ká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna, yi bidim pá r yi shi sig áyau bu pyìr, àràg barà ò dang sig níng. ¹⁰ Big ba sig á jir Shìdun rag, “Mpìr gwangga bàna, kó nzyun.

¹¹ Walai mpìr-à shi sig ma yar, walai mpìr-à ri yàn kyann gbìb Shìdun, kó mpìr nzyun bàna.

¹² Big bidim pá r, big fim rìghing gbìb Shìdun, n sa rìghing bu-à bibai.

Walai mpìr-à ri sa bu òsàn kó nzyun.

¹³ Anam jírbá bai, big ri gim òsàng, jí r-à ma zu á nubá ni shi àràg í kyann bushùwí ri zu bí nì.

¹⁴ Jírbá bidim pá r mòn n sig íri shì.

¹⁵ Big í mpìrká ri gban ki.

¹⁶ Byar-à ba yag bidim pá r, sái ba sa bai hing bu, hár sai pìkyinn mpìr ma bai hing.

¹⁷ Big ri sa fig bu-à má sa tag pìkyinn bàna.

¹⁸ Big ri shà r fig Shìdun á bu-à big ri sa bàna.”

¹⁹ Tàma-à níng yi yì hing bu-à doka ma dang bidim pá r, ri dang ma mpìrká zyun-à ri bàg á kwíbwá ni, jirà aku kìm rìg òsàng mpìr jíkwìnn. Shìdun má wà mpìrká á dunyaru bidim pá r kwonn. ²⁰ Doka ri sìn n kàng fig mpìr aku shi

mpìr sìn à á pyànn Shìdun ni bàna. Bu-à doka ri sa bàna, ku ri tìya mpìrká abig yì rag big ri sa bu-à bibai.

Barà Shìdun Má Sìn Yi Ayi Shi Mpìr Nsàn á Pyànnwá Ni

²¹ Tàma-à níng Shìdun tìya hing yi gbìb zyun barà mpìr má shi mpìr nsàn á pyànnwá ni. Gbìb-à níng hi, bu-à du ku ma doka bàna. Doka-à wà Musa ba sig, ma bu-à mpìrká ri dang kyann jir Shìdun ba sig níng, big dang hing jír á shinn gbìb-à níng hi ni. ²² Shìdun í àsàin-à ri sìn kà mpìr aku shi nsàn á pyànnwá ni á jir shinn pìkyinn bir á byar Yesu Kristi. Shìdun ri sa àdòníng ma mpìrká zyun-à bir sig pìkyinnbá á byar Kristi, jir kai bàna Shìdun ri zìm zu fig íri mpìr rízyun bàna. ²³ Mpìrká bidim pár sa hing bu pyìr, n kinn fig bu zyun á pyànn Shìdun ni bàna. ²⁴ A jir shinn bu nsàn-à Shìdun sa ya sig mpìr átai níng, í bu-à sa mpìrká shi sig mpìr nsàn á pyànn Shìdun, jir shinn Yesu Kristi zyun-à pinn zu sig big. ²⁵ Shìdun ya sig yi Yesu Kristi aku wu á tàmbín-à ni, jir shinn bu pyìrká buyí. Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi, bu pyìrká zyun-à ku sa sig níng, Shìdun má yafa ya ku. Shìdun sa sig àdòníng jirà aku tìya mpìrká rag ku í mpìr kyìkyàr. Wàrì níng, ku ri tib pìkyinnwá mi ri pù fig nuwá á bu pyìrká zyun-à mpìrká ri sa bàna, ²⁶ ama tàma-à níng ku ri fim fig big abig sa bu pyìr bàna, jirà aku tìya big rag ku í mpìr kyìkyàr. Shìdun í mpìr kyìkyàr, mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi ni, Shìdun má sìn ku aku shi mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni.

²⁷ Wà má àdòníng, yi bàna ma pyù barà yá gbar dù shinn á shinn doka. Yi bàna ma pyù, jir kai bàna Shìdun má pinn zu fig yi jir doka yi ri bàg níng bàna, kwá pinn zu yi jir pìkyinn-à yi ri bir á byar Yesu. ²⁸ Yi yì hing Shìdun má sìn kàng mpìr aku shi nsàn á pyànnwá ni, wà mpìr-à hi ma bir hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi, ná sai wà kwa wib hing bu-à doka ma dang. ²⁹ Shìdun shi fig íri bu

mpìr Yahudawaká bàna. Ku shi sig í bu mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng tinn. ³⁰ Shìdun í nzyun, kwá zìg zu mpìr Yahudawaká, ká ma bir hing pìkyinnbá á byarwá ni. Kwá zìg zu mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, ká ma bir hing pìkyinnbá á byarwá ni tinn. ³¹ Jirà yi dang rag, ya bir hing pìkyinnyí á byar Yesu Kristi, Shìdun má sìn kà yi mpìr òsàn á pyànnwá ni níng, í bu-à sa yá tafinn rìg rag doka wib rà? Ai bàna, yá pànn samyib ku òsàn nímá.

4

Ayi Shi Shu Àràng Ibrahim

¹ Bu-à yá dang á shinn yàkúyí Ibrahim ni í kai rà?
² Shìdun sìn fig Ibrahim mpìr kyìkyàr á jir swàm òsànwá ku sa sig níng bàna. Wà nìm má í jir swàm òsànwá, ku nìm má gbar àshí. A jir shinn wàníng ni, ku bàna ma pyù wà kwá gbar àshí á pyànn Shìdun. ³ Jir Shìdun dang rag, Ibrahim bir hing pìkyinnwá á byar Shìdun. A jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim bir sig á byar Shìdun ni níng, í bu-à sa Shìdun zìm ku n sìn ku mpìr kyìkyàr. ⁴ Mpìr-à ma ri sa swàm bàì, bàì-à big ya sig ku níng, big ya fig ku átai bàna, í byafànwá. ⁵ Ama mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Shìdun, ma sìn fig kyinnwá íri jir swàmwá zyun-à ku ri sa bàna, Shìdun má pinn zu ku àràng barà Shìdun ri pinn zu mpìr bibaiká ri bir pìkyinn á byarwá ni níng. ⁶ Dawuda dang sig jir zyun n rag, mpìr àjwár í mpìr-à Shìdun sìn sig ku mpìr kyìkyàr, ama í jir swàm òsànwá bàna. ⁷ Ku rag: “Mpìrká zyun-à Shìdun yafa ya rìghing big bu-à bibaíbá, n tu kyà rìghing bu pyìrbá níng, í mpìrká ma fig àjwár á pyànn Shìdun.
⁸ Mpìrká Shinn Luyí ma wà fig kwonn bu pyìrbá bàna, í mpìrká má fig àjwár á pyànn Shìdun.”
⁹ Ajwár-à níng íri bu mpìr Yahudawaká rà? I àdòníng bàna. Kwonn sig ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna,

jir kai bàna jir Shìdun dang rag, á jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim bir sig á byar Shìdun ni, í bu-à sa Shìdun zìm ku, n sìnn ku mpìr kyìkyàr. ¹⁰ Bu-à níng sa sig ákaun rà? I á sai-à big kyag sig Ibrahim jurwá rà, kó á sai-à big kyag fig ma ku jurwá bàna rà? I á sai-à big kyag fig ma jurwá bàna. ¹¹ Jur kyag-à big kyag sig ku níng, ri tàg rag àsàn-à ku díg sig á byar Shìdun ni níng, í jir pìkyinn bir-à ku shi sig ma kàhi á sai-à ku kyag fig ma jurwá bàna. Wàníng í jirà aku shi yàkú á byar mpìrká bir sig pìkyinnbá, àjirà big má abig shi áyau mpìr kyìkyàrká ni, kó barà big kyag fig jurbá bàna. ¹² Ku shi sig í yàku mpìrká kyag sig jurbá níng tinn, ku shi fíg yàkúbá íri jir wà big kyag sig jurbá níng bàna, ama í jirà big ri bir pìkyinn á byar Shìdun àràg barà ku bir sig á sai-à ku kyag fig ma jurwá bàna.

Ibrahim Dìg Bu-à Shìdun Gib Ya Sig Ku Nu á Jir Pìkyinn-à Ku Bir Sig á Byar Shìdun

¹³ Sai-à Shìdun gib ya sig Ibrahim ma yiwaiwá big nu n rag, Ibrahim má na kùr á shinn mpìrká á jànn-à ni níng, ku dang fíg jír-à níng jirà Ibrahim ri wib doka bàna, ama í jirà wàníng bir hing pìkyinn, í bu-à sa ku sìnn wàníng mpìr kyìkyàr á byarwá ni. ¹⁴ Nu-à Shìdun gib sig níng, wà ku nìm ma gib síg dò jir mpìrká ri wib doka, kàhi pìkyinn bir-à mpìr shi sig ma kàhi níng, nìm má shi fig bu zyun bàna, nu-à Shìdun gib sig níng, nìm bàna ma yìr tinn, ¹⁵ jir kai bàna doka ri zìg bi kwonn wà. Byar-à doka ma bàna, mpìrká má kìm fig doka-à hi bàna.

¹⁶ Nu gib-à Shìdun gib sig níng, í jir shinn pìkyinn bir Ibrahim, kwonn ma ká ri bir pìkyinn àràg barà Ibrahim bir sig, ku zyun-à ku í yàkúyí bidìm pár. Shìdun gib sig nu rag kwá ya yi buká sìsàn níma átai. Shìdun gib fíg nu-à níng íri jir shinn mpìrká ri bàg doka bàna. ¹⁷ Shìdun dinya rìghing Ibrahim n rag, “N sìnn sig wù jirà wá shi

yàku mpìrká á jànnká ni nìnnànn nímá.” Nu-à Shìdun gib sig níng, ku myàng sànn hing, jir kai bàna Ibrahim ya hing gwangga á byar Shìdun zyun-à ri ya mpìrká wu rìghing níng, yonki àpyú, ku ri màmm buká ma jír-à ri zu á nuwá ni. ¹⁸ Ibrahim bir pìkyinn á jír-à Shìdun dinya sig ku, kó barà ku ma wàwá wai rìghing àwàutím níng, í wà ku kàng yàku mpìrká á jànn-à ni nìnnànn nímá àràg barà jir Shìdun dinya ku n rag, “Yann adaká buwú má nànn ùwài nímá àràg asuswirká mà wai.” ¹⁹ Pìkyinn birwá kàng fig mà sim bàna, kó barà ku kàng rìghing àwàutím, wàwá Saratu í gbág níng. Sai-à níng hi ji Ibrahim ri nyàan fòr dīb-swana. ²⁰ Ku fim fig wà bir pìkyinn á byar Shìdun bàna, ku kyab fig kyinn pyànn á nu-à Shìdun gib ya sig ku níng ni bàna, pìkyinn birwá ri swàb kà ya ku gbam, ku ri swam yan Shìdun. ²¹ Ku yì hing Shìdun shi sig ma gbam-à wà kwá sa bu-à ku dang sig. ²² A jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim shi sig ma kàhi níng, í bu-à sa Shìdun ri zìm ku, n sìn ku mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni. ²³ Jír-à big ba sig á shinnwá ni rag, Shìdun ri zìm ku n sìn sig ku mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni níng, big ba fíg íri jir shinnwá ku awínwá ni bàna. ²⁴ Big ba síg jír-à níng á jir shinnyí ni tìnn, yi ká zyun-à Shìdun sìn sig yi mpìr kyìkyàrká, jir kai bàna yi bir hing pìkyinn á byarwá ni, ku zyun-à ku gbar dù nann zu sig Shinn Luyí Yesu mà amir-à ni. ²⁵ Shìdun tìr bi Yesu Kristi jir à wànníng bi wu ki á jir shinn bu pyìrká buyí ni. I wà ku gbar dù nann zu wànníng ma yonki àjir à wànníng sìn kà yi ayi shi mpìr kyìkyàr á pyànn Shìdun.

5

Shu Nsàn á Pyànn Shìdun

¹ Tàma-à níng barà Shìdun sìn kà sig yi òsàn á pyànnwá ni jir shinn pìkyinn biryí níng, yi jùn kwonn rìghing ma Shìdun á jir shinn Shinn Luyí Yesu Kristi. ² I jir

shinn pìkyinn biryí á byar Kristi, í bu-à sa Shìdun sa sànn ya sig yi. Tàma-à níng yi shi kà sig rag áyau àsàn Shìdun ni. Yi ri fig àjwár á shinn shu òsàn yá òg á byar Shìdun. Wàníng í bu-à yi ri kyab rag yá òg á pyànn. ³ Iri wàníng bàna má, yi ri fig àjwár ma shwìnká yi ri wa, jir kai bàna yi yì hing shwìn ri sa mpìr ri tib pìkyinn. ⁴ Pìkyinn tib ri zìg bi kyinn òsàn, kyinn òsàn í bu-à ri sa mpìr ri shi kir bu òsàn á byar Shìdun. ⁵ Bu òsàn-à yi ri shi kir níng, yá òg bu-à hi, jir kai bàna Shìdun wìr mònnon rìghing azimwá á pìkyinnyí ni á jir shinn Awun Kyìkyàr zyun-à ku ya sig yi.

⁶ Sai-à yi bàna ma gbam-à wà yá zu áyau bu pyìryí ni, Kristi wu á sai-à Shìdun sìnn sig rag kwá wu. Ku wu á jir shinnyí, yi mpìrká ri sa bu-à bibai. ⁷ Walako mpìr-à má zìm aku wu ki jirà aku pinn zu jàuwá. Ama sái jàuwá níng hi ma í mpìr sèsàn, í wà kó kwá zìm aku wu jirà aku pinn zu wàníng. ⁸ Ama Shìdun ri tìya yi azim-à ku ri zìm yi, jir kai bàna á sai-à yi í mpìr bu pyìr níng, Yesu Kristi wu jir shinnyí. ⁹ A jir ki-à Kristi wu sig jir bu pyìryí níng, í bu-à sa yi í mpìr òsàn á pyànn Shìdun. A jir shinnwá ni, yá òg pyù-à yá zu áyau kwonn-à Shìdun má wà níng ni. ¹⁰ Wàri níng, yi ri zib Shìdun, ama ku bi sa hár yi kàng jàuwá á jir shinn ki-à wùnwá wu sig. Tàma-à níng barà yi í jàu Shìdun níng, bá zìg zu yi á jir shinn Yesu, barà ku wìm kàng sig ma yonki. ¹¹ Ama íri wàníng bàna, yi ri fig àjwár á jir shinn bu-à Shìdun sa ya sig yi á jir shinn Shinn Luyí Yesu Kristi. A dò jir shinnwá ni, tàma-à níng yi jùn kwonn kàng rìghing ma Shìdun.

Yi Ri Wu Ki á Jir Shinn Adamu, Ama Yi Ri Òg Yonki Apyú á Jir Shinn Kristi

¹² Bu pyìr kà sig á jànn-à ni á jir shinn mpìr rízyun, mpìr-à níng hi í Adamu, í wà bu pyìrwá níng gbar bi sig ki. I bu-à sa ki tàma-à níng ri gban kó ni bìdìm pár, jir kai bàna yi

bidim pá r yi sa hing bu pyìr. ¹³ Bu pyìrká nìnànn nímá rì shi sig á dunyarú á sai-à doka rì bi fig ma bàna. Byar-à doka bàna màhàn, big ri ba sìn fig bu pyìrká zyùn-à mpìr ri sa bàna. ¹⁴ Bu-à pànn sig á sai-à Adamu ri shi sig áni hár bi fòr Musa, ki ri gban mpìrká nìnànn nímá. Walako mpìr-à shàr zu sig ki, kó barà big sa fig bu pyìr àràng barà Adamu sa sig n wib fig jir Shìdun níng bàna. Adamu shi fig àràng Yesu Kristi zyùn-à má bi níng bàna. ¹⁵ Mpìr pyànà káníng, big shi fig í bu nzyùn bàna, jir kai bàna bu-à Shìdun ya sig yi átai níng, shi fig àràng bu pyìr Adamu bàna. I àjai wà mpìrká nìnànn nímá wu sig ki á jir shinn bu pyìr mpìr nzyùn, mpìr-à hi í Adamu. Ama bu òsàn-à Shìdun ya sig yi níng, kab sig kó kai bidim pá r. Ku ya sig yi bu òsàn átai-à níng á jir shinn mpìr nzyùn, mpìr-à hi í Yesu Kristi. ¹⁶ Tàma-à níng, bu òsàn-à Shìdun zìg bi sig níng, shi sig kim ma bu zyùn-à bu pyìr Adamu zìg bi sig. Sai-à Adamu sa bu pyìr níng, bu pyìr-à níng hi í bu-à gbar bi ya sig mpìrká bidim pá r ki. A jir shinn bu pyìr zyùn-à Adamu sa sig níng, í bu-à sa Yesu Kristi wu sig jir shinnyí. Wàníng í bu-à sa Shìdun pànn sig yi vù pyànà, n kyab fig bu pyìrká buyí bàna. ¹⁷ Sai-à Adamu sa bu pyìr, bu pyìr-à ku sa sig níng í bu-à sa mpìrká bidim pá r ri wu ki. Ama á jir shinn bu-à Yesu Kristi sa ya sig yi níng, í bu-à sa mpìrká ká dìg sig àsàn Shìdun, n zìm sig rag Shìdun sa kyà r rìghing big níng, big ri dìg yonki.

¹⁸ Barà bu pyìr mpìr nzyùn sa bai rìghing kó ni bidim pá r níng, í barà mpìr kyìkyà r-à níng má zìg zu kó ni á bu-à bibai, má ya kó ni yonki. ¹⁹ Mpìrká bidim pá r kàng rìghing mpìr bu pyìr á jir shinn Adamu, jir kai bàna ku wib fig jir Shìdun bàna. Ama Yesu Kristi sìn kàng mpìrká nìnànn nímá abig shi mpìr kyìkyà r á pyàn Shìdun, jir kai bàna ku wib sig jir Shìdun.

²⁰ Shìdun zìg zu bi sig doka jirà kó ni bidim pá r aku yì bu

pyìrká ku ri sa, ama byar-à bu pyìrká ma ri swàb kà, àsàn Shìdun ri swàb kà ùwài nímá á byar-à níng hi tinn. ²¹ A jir shinn bu pyìr-à Adamu sa sig níng, í bu-à sa mpìrká bidìm pàr ri wu ki. A jir shinn bu òsàn-à Yesu sa sig níng, í bu-à sa mpìrká ri dìg àsàn Shìdun ma yonki-à Shinn Luyí Yesu Kristi ri ya yi.

6

Bu Pyìr Ri Gban Mpìr, Ama Bu Kristi Ku Ri Ya Mpìr Yonki

¹ To, jir wàníng, yá shi má sa kyann íri bu pyìr, àjirà àsàn Shìdun aku swàb kà rà? ² I àdòníng bàna, jir kai bàna yi pànn hing jir Kristi á pìkyinnyí ni, í bu-à sa bu pyìr na fig rag kùr á shinnyí ni bàna. Bu-à sa yá shi má sa kyann íri bu pyìr níng, í jir kai rà? ³ Ning yì fig rag batisma big sa ya sig yi á zìnn Yesu Kristi ni níng, shi àràg yi wu síg ki àràg barà Kristi wu sig níng bàna rà? ⁴ Sai-à big sa sig yi batisma, batisma-à níng hi tàg sig rag, yi wu kwonn sig ma Kristi, big jì kwonn sig yi ma ku àjirà gban Shìdun aku gbar dù nann zu yi ma yonki àpyú àràg barà Kristi dù nann zu sig ma yonki níng.

⁵ Barà yi shi sig í bu nzyun ma ku á ki-à yi wu sig àràg barà ku wu sig níng, í barà yá shi í bu nzyun áni ma ku. Barà ku dù nann zu sig ma yonki mà amir-à ni níng, í barà yi má yá dù nann zu ma yonki áni tinn. ⁶ Yi yì hing bu bibaika rì á pìkyinnyí ni níng, big dab bàg gban rìghing mà atàm bín-à big dab bàg sig Kristi áni níng, àjirà gban bu pyìrká abig vinn rìg àjirà kada ayi shi jakàng rag fàu bu pyìr bàna. ⁷ Mpìr ma wu hing, bu pyìr má na fig rag kùr á shinnwá ni bàna. ⁸ Tàma-à níng, barà yi wu sig ma Kristi níng, yi yì hing yá shi ma ku. ⁹ Yi yì hing barà Kristi dù nann zu rìghing mà amir-à ni ma yonki níng, kwá wu kàng fig rag bàna. Ki bàna rag ma gban á shinnwá ni. ¹⁰ Ki-à ku wu sig níng, ku wu sig jir shinn bu pyìr mpìrká bidìm

pár. Ku wu sig í kàun ízyun, jirà aku gban rìg swàm bu pyìr. Shuwá zyun-à ku ri shi níng, ku ri shi shu bu Shìdun. ¹¹ Aning sìnn kàng shinn ná àràng ning wu rìghing á jir shinn bu pyìrná ni, ama á byar Shìdun, ning shi sig ma yonki á jir shinn Yesu Kristi.

¹² Kada aning zìm swàm bu pyìr aku na kùr á shinn ná ni bàna, jirà kada aning sa bu pyìr-à pìkyinn ná ri zìm bàna. ¹³ Kada aning zìm aning zìg kyau buká káhi á òrná ni aning sa swàm bu pyìr ma káhi bàna. Wà na sa hing àdòníng, ná kàng fàu bu pyìr, ama bu-à ná sa bàna, aning ya rag shinn ná á byar Shìdun àràng í mpìrká kàng bi sig mà ki-à ni ma yonki. Aning zìg kyau buká káhi á òrná ni aku shi bu-à má sa ya Shìdun swàm bu òsàn ma káhi. ¹⁴ Kada aning zìm a bu pyìr shi àsàn luná bàna, jir kai bàna tàma-à níng ning shi fig rag á vù doka bàna. I àsàn Shìdun pànn síg ning ni.

Yi Shi Fig Rag í Fàu Bu Pyìr Bàna

¹⁵ Tàma-à níng barà yi ri shi á vù àsàn Shìdun níng, yá wib fig rag doka bàna, má shi sa íri bu pyìr rà? Ai, sa fig àdòníng bàna. ¹⁶ Ning yì fig wà na sìnn kàng hing shinn ná àràng í fàu á byar mpìr zyun, ma wib hing ku, ning shi sig í fàuwá níng bàna rà? Wà na sìnn kàng hing shinn ná rag ning í fàu bu pyìr, gbìb-à ning sìnn kà sig shinn ná áni níng, ma gbar bi ya ning ki. Ama na sìnn kàng hing shinn ná àràng í fàu awib Shìdun, gbìb-à níng hi má ya ning yonki. ¹⁷ Tàma-à níng, aning sa ya Shìdun ísoko, jir kai bàna wàri níng, ning rì í fàu bu pyìr. Ama tàma-à níng ning ri fig jír-wá, mi ri wib jír-à big tàg sig ning níng, ma pìkyinn ízyun. ¹⁸ Barà big zìg zu rìghing ning á bu pyìrká buná ni níng, ning kàng rìg rag hing fàu bu sèsàn. ¹⁹ Má ya ning misali, àjirà aning fig bíbyann. Barà ning rì sìnn kàng sig shinn ná n shi sig í fàu bu pyìr mi ri sa íri buká

sàn fig bàna níng, tàma-à níng aning sìn kàng shinn ná aning shi fàu bu òsàn, jirà aning sa bu-à Shìdun ri zìm.

²⁰ A sai-à ning rì í fàu bu pyìr níng, ning ri kyab fig bu òsàn sa á pìkyinn ná ni bàna. ²¹ Swàm bu àzunáiká ning rì sa sig wàrì níng, ning dìg síg kai áni rà? Bu káníng bidim pár í bu-à má gban mpìr. ²² Ama tàma-à níng barà big zìg zu rìghing ning á bu pyìrká buná ni níng, ning kàng rìg rag hing fàu Shìdun. Ná dìg shu kyìkyàr á pyànn Shìdun, ma yonki kinn kinn. ²³ Bu pyìryí má sìn kà yi á ki. Ama wà ya bir hing pìkyinnyí á byar Shinn Luyí Yesu Kristi, Shìdun má ya yi yonki wà zyun-à má vinn fig ávinn bàna.

7

Tinn Jír á Shinn Ban

¹ Yiwaimí big, ning yì hing doka, í bu-à sa ná fig byann bu-à má dinya ning. Doka-à hi shi sig ma gban á shinn mpìr hár sái kwa wu hing. Sai-à mpìr-à níng ma wu hing, doka-à hi shi fig rag ma gban á shinnwá ni bàna. ² Ayi zìg jír-à níng àràng í uwà-à zìg sig wunù. Uwà-à ma shi sig ma wunù, doka ban shi sig ma gban á shinnwá ni. I bu-à sa kwá zìg sar fig rag wunù zyun bàna, sai wà nùwá níng ma wu hing. ³ Ama wà nuwá ma wu fig bàna, kwa zìg swann hing wunù zyun kim, ku ri sa àyái ma wunù-à níng hi. Ama wà nuwá ma wu hing, á byar-à níng hi kwá zìg rag wunù zyun kim. Wàníng ku ri sa fig àyái bàna. ⁴ Yiwaimí big, ning wu kwonn sig ma Kristi, í bu-à sa tàma-à níng doka bàna rag ma gban á shinn ná ni. Ning shi sig rag í bu Kristi, zyun-à dù nann zu sig mà amir-à ni, jirà ayi shi mpìr kyìkyàr á pyànn Shìdun. ⁵ Sai-à yi rì yì fig ma Kristi bàna, yi ri sa bu-à bibaiká zyun-à pìkyinnyí ri zìm. Doka Shìdun sìn kà yi, yi ri sa swàb kà bu pyìrká. Bu pyìr káníng hi ri sìn kà yi á ki. ⁶ Ama tàma-à níng, yi zu rìg rag

hing áyau doka, jir kai bàna big zìg zu rìg rag hing yi á bu-à rì sùr gbam sig yi níng. Tàma-à níng yá bàg rag Shìdun ma Awun Kyìkyàr-à ku ya sig yi níng, ma wà yá bàg doka zyun-à í gbìb àkor níng.

Bu Pyìr Ri Ngang Ngain Ma Yi

⁷ Tàma-à níng yá dang rag doka í bu bibai rà? Ai bàna kó títi níma. Nìm má í jir doka bàna, ò nìm má yì fig bu pyìrká mì ri sa níng bàna. Doka nìm ma dang fig rag, kada ñ wìm bu-à má í bumí bàna á pìkyinnmí ni bàna, ò nìm má yì fig rag, bu-à àdòníng í bu pyìr bàna. ⁸ A jir shinn doka í bu-à sa bu-à bibai òg pyù n kà rìg á pìkyinnmí ni jirà aku tonn gban mì ñ sa bu pyìr àràg barà yi ri wìm bu mpìr. Nìm ma í jir doka bàna, bu pyìr nìm má òg fig gbam bàna. ⁹ Sai-à ò rì yì fig doka bàna, ò rì shi shumí òsàn níma. Ama barà ò yì rag jir doka níng, á byar-à hi bu pyìrká òg rag gbam á shinnmí ni, hár n sìn kà mì á ki. ¹⁰ Doka zyun-à mì ri kyab á pìkyinnmí ni rag má ya mì yonki níng, í zyun-à gbar bi ya sig mì ki. ¹¹ A jir shinn doka, bu pyìr òg pyù hár n tonn gban mì, n sa ò wu ki.

¹² Kó barà bu-à níng shi sig àdòníng, yi yì hing rag doka bi sig á byar Shìdun, doka-à hi í bu kyìkyàr, bu-à doka dang sig bìdìm pàr í bu sìn. ¹³ A jir gbìb òsàn-à níng ni, í bu-à sa ò wu sig níng rà? Ai í jir kàhi bàna. I bu pyìr sa síg ò, í wà ò wu ki á jir shinn doka zyun-à í bu òsàn níng. Bu pyìr sa hár ò wu ki jirà aku tìya mì rag Shìdun ri bai pìkyinn wàni ma bu bibaiká.

Bu Nsàn Ma Bu Bibai Ri Ngang Dìr á Pìkyinn Mpìr

¹⁴ Yi yì hing rag doka í bu kyìkyàr, ama bumí, mì í mpìr jíkwinn, ò shi sig fàu bu pyìr. ¹⁵ N yì fig bu-à mì ri sa bàna, jir kai bàna bu-à pìkyinnmí ma ri zìm ò sa, mì ri sa fig bu-à hi bàna. Ama sái bu-à pìkyinnmí ma zìm fig bàna í bu-à mì ri sa. ¹⁶ Barà mì ri sa bu-à ò zìm fig ñ sa bàna níng, wàníng

tàg sig rag, n zìm hing rag doka sànn hing. ¹⁷ Barà ri sa mì àdòning, í mì ri sa fig nì bu káníng bàna, ama í bu pyìrká zyun-à shi sig á òirmí ni. ¹⁸ N yì hing bu òsàn shi fig á kyinnmí ni bàna, jir kai bàna wà ma ri zìm ní sa bu òsàn, mì ri sa yì sar fig bàna. ¹⁹ Mì ri sa fig bu-à òsàn mì ri zìm n sa níng bàna, sái bu-à bibai wà n zìm fig ní sa bàna níng. ²⁰ Bu-à n zìm fig ní sa bàna, wà ma ri sa bu-à níng hi, í mì ri sa fig nì bàna, ama í bu pyìrká zyun-à shi sig á kyinnmí ni níng, ri sá nì.

²¹ N myàng bu-à níng shi sig àràg í bu su á byarmí ni, jir kai bàna wà ma ri zìm ní sa bu òsàn, sái n rag ní myàng níng, mì ri sa bu-à bibai. ²² A pìkyinnmí ni, n zìm kab sig doka bu Shìdun. ²³ Ama mì ri myàng í bu zyun kim ri sá nì swàm á òirmí ni, ri nu kànn ma doka Shìdun zyun-à pìkyinnmí ri zìm, bu-à hi ri sa mì ní shi fàuwá jirà ní sa bu pyìr. ²⁴ N shi sig áyau shwìn nìnànn nímá. Mpìr-à má pinn zu mì á shwìn-à níng ni, zyun-à má sìn kà mì á ki níng, í ni rà? ²⁵ Mì ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn Yesu Kristi Shinn Luyí.

A jir shinn wàníng ni, mì ri zìm ní wib doka Shìdun ma pìkyinn nízyun, ama bu pyìrmí ri sìn kà mì ní shi fàu bu-à bibai.

8

Mpìr Aku Shi Shu Aràg Barà Awun Kyìkyàr Ri Zìm

¹ Mpìr-à ma kwonn hing shinnwá ma Yesu Kristi, Shìdun má ta kà fig ku mà lu pyìr-à ni bàna. ² Awun Shìdun í zyun-à má ya yì yonki, wà ya kwonn hing shinnyí ma Yesu Kristi. Awun-à níng hi kab rìghing gbam bu pyìr, n zìg zu rìghing yì á bu pyìr zyun-à nìm má sìn kà yì á ki níng. ³ Doka Musa kab fig gbam bu pyìr bàna, jir kai bàna mpìr bàna ma gbam-à wà kwá wib doka-à níng hi. Ama Shìdun swam bì sig wùnwá á dunyaru àràg í mpìr

jíkùwinn, ku wu sig jir shinn bu pyìryí, jirà aku zìg zu yi á bu pyìryí ni. ⁴ A jir shinn wàníng ní, tàma-à níng yi ri sa kó kai bidim pá r àr àg bar à Shìdun ri zìm ayi sa ma pìkyinn rízyun, àr àg bar à doka dang sig. Bu-à sa níng, í jirà tàma-à níng yi shi sig àr àg bar à Awun Shìdun ri zìm. Yi shi fig rag àr àg bar à bu-à bibaiká á pìkyinnyí ni ri zìm ayi shi níng bàna. ⁵ Mpìrká zyun-à ri sìn kà pìkyinnbá á byar bu-à bibai níng, big ri sa íri bu bibai. Ama mpìrká ká ma ri zìm Awun Shìdun aku sìn kà big abig sa bu sìn, mpìr káníng hi í ká zyun-à ri sa bu-à Awun Shìdun ri zìm. ⁶ Bu-à bibai kyab ri sìn kà mpìr á ki, ama mpìr-à Awun Kyìkyàr ma shi sig á pìkyinnwá ni, kwá dìg yonki, pìkyinnwá má na tag tinn. ⁷ Mpìr-à ma mòn sig ma bu-à bibai á pìkyinnwá ni, ku í mpìr-à ri zib Shìdun, jir kai bàna ku wib fig bu-à doka Shìdun dang sig bàna. Kwá wib sar fig bàna tinn. ⁸ Mpìr-à ma mòn hing ma bu-à bibai á pìkyinnwá ni, kwá sa sar fig bu-à Shìdun ri zìm bàna.

⁹ Ama bigné, ning bàna ma pìkyinn-à bibai, pìkyinn ná kyàr shi ní má, jir kai bàna Awun Shìdun shi sig á pìkyinn ná ni. Mpìr-à ma bàna ma Awun Kristi á pìkyinnwá ni, mpìr-à níng hi shi fig bu Kristi bàna. ¹⁰ Wà Kristi ma shi sig á pìkyinn ná ni, Awun Shìdun má sìn kà ning aning wim zu ma yonki, kó bar à dìn ná má wu á jir shinn bu pyìr. Kristi má sa aning wim jakàng ma yonki, jir kai bàna Shìdun sìn sig ning, ning í mpìrká òsàn á pyànnwá ni. ¹¹ Wà Awun Shìdun zyun-à gbar dù nann zu sig Yesu mà amir-à ni níng, ma shi sig á pìkyinn ná ni, í wà ku zyun-à gbar dù nann zu sig Yesu mà amir-à ni níng, kwá ya dìn ná zyun-à wu sig níng yonki jir shinn Awunwá zyun-à shi sig á pìkyinn ná ni níng.

¹² Yiwaimí big, á jir shinn wàníng ní, ayi sìn kà shinnyí ma ayi sa bu òsàn zyun-à Shìdun ri zìm, ma wà yá sa bu-à bibai zyun-à pìkyinnyí ri zìm. ¹³ Wà ning ma ri sa bu-à

bibaiká zyun-à kyinn ná ri zìm, kyinn-à bibai-à ning shi sig ma kàhi níng, í bu-à má gban ning. Ama wà Awun Kyìkyàr-à ning shi sig ma kàhi á pìkyinn ná ni níng, ma gban hing pìkyinn bibai-à níng, ná díg yonki kinn kinn. ¹⁴ Mpìrká zyun-à Awun Shìdun ma shi síg nì zubá, mpìr káníng hi, í yann Shìdun. ¹⁵ Awun Kyìkyàr-à Shìdun ya sig níng níng, ku ya fíg ning jirà aning shi í fàu ma aning shàr zinn bàna, ama jirà aning shi í yanká buwá. Awun Kyìkyàr-à ning shi sig ma kàhi níng, sa síg nì í wà ning shi yann Shìdun. Wàníng í bu-à sa yi ri bar Shìdun, “Tayí, Tayí.” ¹⁶ Awun Shìdun kà sig á pìkyinnyí ni, mi ri tàg yi rag yì yann Shìdun. ¹⁷ Barà yi shi síg yann Shìdun níng, yá díg bu òsàn-à ku sìn ya sig mpìrká buwá, ma bu òsàn-à ku sìn ya sig Kristi. Wà ya wa hing shwìn á shinn Kristi, Shìdun má swam yan yi ma ku ábir-à ni.

Buká Shìdun Má Ya Yi á Pyànn

¹⁸ A myàngmí ni, shwìn-à yi ri wa tàma-à níng, yá màg sar fig ma àsàn Shìdun, ma àjwár-à Shìdun má ya yi á pyànn níng bàna. ¹⁹ Buká Shìdun mà m sig á jànn-à ni bidim pár ri sa àtùtwài abig myàng àyúnn-à Shìdun má tiya big mpìrká zyun-à í yanká buwá. ²⁰ Buká Shìdun mà m sig níng, kàng rìghing bu átai, bàna ma yìr. Shìdun sìn kàng síg nì àdòníng, big zìm fíg nì bàna. ²¹ Kó barà sa sig àdòníng, big bir sig pìkyinnbá rag àyúnn zyun buká Shìdun mà m sig níng, má shi fig rag fàu bàna, má swàr fig rag bàna, má díg gban má shi shu shinn dìrbá àràg yann Shìdun. ²² Yi yì hing rag, hár tàma-à níng buká Shìdun mà m sig ri fig àwá wàni, àràg barà uwà ma ri mà wùn, ku ri fig àwá níng. ²³ Iri buká zyun-à Shìdun mà m sig níng ri fíg nì àwá bàna, yi má zyun-à Shìdun ya sig yi Awun Kyìkyàrwá jirà aku tiya yi rag yi í mpìrká buwá níng, yi ri fig àwá-à hi tinn. I bu-à sa yi ri sa àtùtwài jirà Shìdun aku

sìnn kàng yi, ayi shi yanká buwá, ma aku ya yi dír àpyú.
²⁴ Yi sìn sig kyinnyí á dír Shìdun, jirà aku pinn zu yi. Ama wà ya díg hing bu-à yi sìn sig kyinnyí áni níng, yá shi kir fig rag á kyinnyí ni bàna, jir kai bàna yi díg rìghing bu-à yi ri zìm. ²⁵ Wà ya sìn sig kyinnyí á shinn bu-à ya díg fig ma bàna, yá tib pìkyinnyí, má shi kir jirà ayi díg.

²⁶ Wàníng má, Awun Shìdun ri shang yi á byarká gbamyí fòr fig bàna, jir kai bàna yi yì fig barà yá vig Shìdun áni bàna. Awun Shìdun í zyun-à má vig ya yi Shìdun ma nài jír ngbam ní má zyun-à yá dang yì sar fig bàna.
²⁷ Shìdun zyun-à ri myàng pìkyinnyí níng yì hing bu-à Awunwá ri zìm, jir kai bàna Awun-à níng ri vig Shìdun áshinn mpìrká bu Shìdun ni. Ku ri vig bu-à Shìdun ri zìm.

²⁸ Yi ká yi ri zìm Shìdun níng, yi yì hing rag bu-à ma díg yi bidìm pàr, Shìdun sìn kàng bu-à hi jirà ayi díg bu òsàn áni, yi ká ku bar sig yi ayi shi mpìrká buwá. ²⁹ Mpìrká zyun-à Shìdun shig zu bab sig níng, ku sìn kann rìghing big a kur àjirà abig shi àràg í wùnwá Yesu, jirà Yesu aku shí nì àgbam-à áyau wunzàkà buwá ni. ³⁰ Mpìrká zyun-à Shìdun sìn kann rìg big akur níng, í ká zyun-à ku bar sig. Ká zyun-à ku bar sig níng, í ká ku sìn sig big rag big í mpìr sìn á pyànnwá ni, n sìn sig big abig shi mpìr ùwài àràg ku.

Barà Shìdun Ri Zìm Mpìr á Jir Shinn Yesu Kristi

³¹ Bu-à yá dang á shinn jír káníng ni, í kai rà? Barà Shìdun ri zìm yi àdòníng, mpìr-à kinn sig wà kwá zib yi íni ra? ³² Shìdun dim fig yi wùnwá bàna, ku ya sig yi wùnwá jirà a wàníng wu jir shinnyí bidìm pàr. Barà ku ya sig yi wùnwá níng, í barà kwá ya yi kó kai bidìm pàr átai áni.
³³ Shìdun ma shinnwá dang bai fig mpìrká ku shig zu sig níng bàna, mpìr-à má dang bai big í ni rà? ³⁴ Yesu Kristi zyun-à wu sig, n dù nann zu sig mà amir-à ni ma yonki

níng, shi sig mà agunn vìm nu bu Shìdun, mi ri vig ya yi Shìdun. A jir shinn wàníng ni, walai mpìr-à má dang bai yi. ³⁵ Walai bu-à má gàfinn yi ma Kristi zyun-à ri zìm yi níng, kó fòr, kó shwìn, kó ba kíg kà yi á tonn fi, kó amor, kó ashi, kó ki. ³⁶ Aràg barà jir Shìdun dang sig rag:

“Jirà yi ri bàg Shìdun níng,

í bu-à sa mpìrká ri gban yi kó ákaun bidìm pàr.

Big ri sìnn kàng yi àràng í àdùn zyun-à bá gib gban.”

³⁷ Kó barà bu káníng bidìm pàr ri díg yi níng, yi kab rìghing gbambá, jir kai bàna Yesu Kristi ri zìm yi wàni. ³⁸ Jir kai bàna ò yì hing rag, walai bu-à má gàfinn yi ma Kristi, kó ki, kó yonki, kó yann aswam mà wai, kó wàuká, kó kùrká, kó buká zyun-à ri sa tàma-à níng á jànn-à ni, kó ká zyun-à má bi á pyànn, ³⁹ kó bu-à má bi sig mà wai, kó á jinn ni, kó áyau buká Shìdun mànm sig bidìm pàr, yi myàng fig bu-à má gàfinn yi ma azìm-à Shìdun ri zìm yi á jir shinn Yesu Kristi Shinn Luyí níng bàna.

9

Shìdun Shig Zu Mpìr Israilaká Abig Shi í Buwá

¹ Mì ri zìm í dinya ning bu zyun á shinn mpìr Yahu-dawaká ni. Bu-à má dinya ning níng, í jir àjai. Mì ri gim fíg òsàng bàna, jir kai bàna ò shi síg bu Kristi. Awun Kyìkyà-à shi sig á pìkyinnmí ni níng yì hing rag jír-à mì ri dang níng í òsàng bàna. ² Pìkyinnmí ri bai wàni á jir shinn mpìr Yahudawaká ni, big í yiwaimí, big zìm fig jir Kristi bàna, í bu-à ri wa mì á pìkyinnmí ni. ³ Wà nìm ma sa, ò nìm má rag a Shìdun sìnn kà mì á shwìn kó aku ta kà mì á pyìr-à ni á jir shinnbá ni, wà big nìm má kàng bi má bàg Yesu Kristi. ⁴ Big shi síg ò mpìr Israilaká. Shìdun sa sànn ya rìghing big òsàn nímá, n shig zu jag sig big í ni, jirà abig shi í yanká buwá. Shìdun tàg sig gbamwá á byarhá ni, n gib ya big nu rag, kwá sa sànn ya big. Ku ya sig big doka. Ku tàg big barà

bá wib ku áni. ⁵ Israila káníng í yann ada àgbamká rì, ká yì jag sig Shìdun, sai-à á ninonn. Sai-à Kristi bi á jànn-à ni níng, ku bi sig àràg í mpìr Yahudawa. Shìdun shi síg nì kùr kó kai bidìm pàr. Mpìrká bidìm pàr abig swam yan ku kó ákaun. Aku shi àdòníng.

⁶ Barà mpìr Yahudawaká káhi bàg fig Kristi bàna níng, wàníng tàg sig rag Shìdun bàg fig nu-à ku gib ya sig mpìr Israila káníng bàna rà? I àdòníng bàna, jir kai bàna swai mpìr Yahudawaká nìnnànn nímá í mpìr Yahudawa àjai á pìkyinnbá ni bàna. ⁷ Ná í yann ada Ibrahim bidìm pàr shi síg nì yann Shìdun. Shìdun dinya Ibrahim n rag, “A byar Ishaku, wá dìg yann ada nìnnànn nímá ká nì gib sig nu rag, má ya wù níng.” ⁸ Yanká big mà sig àràg barà big ri mà yann níng, shi fíg yann Shìdun bàna. Ama ká zyun-à Shìdun gib sig nu rag bá mà níng, shi síg nì yann ada Ibrahim. ⁹ Nu-à Shìdun gib sig bàna, ku rag su-à ma màg hing, kwá kàng bi, Saratu má mà wùn.

¹⁰ Iri wàníng bàna má, yann Rifkatu àkunn pyànnà níng, tabá í yàkúyí Ishaku. ¹¹⁻¹² Rifkatu mà fig ma yann n̄tài káníng bàna, Shìdun shig zu rìghing wùn-à ku ri zìm áyaubá ni. Ku sa sig àdòníng jir kai bàna kada zyun áyaubá ni ma dang rag, í jir swàm n̄sànwá í bu-à sa Shìdun shig zu sig ku níng. I Shìdun ma shinnwá zìm síg nì, í wà n shig zu síg ku ni. A byar-à níng hi, Shìdun dinya Rifkatu rag, wùnwá zyun-à àgbam-à má sa ya zyun-à àshái-à swàm. ¹³ Wàníng sa sig àràg barà jir Shìdun rì dang sig rag, Shìdun ri zìm Yakubu, ama n ngàng Isuwa.

¹⁴ Tàma-à níng barà Shìdun sa sig àdòníng, yá dang í kai rà? Yá rag ku sa sig bu n̄sàn rà, kó bu-à bibai rà? Shìdun sa fig bu-à bibai kó títi nímá bàna, ¹⁵ jir kai bàna Shìdun dinya Musa rag, mpìr-à ku ma ri zìm kwá sa ya wàníng bu n̄sàn, kwá sa. Mpìr-à ku ma ri zìm aku myàng ashi wàníng, kwá myàng. ¹⁶ Tàma-à níng bu n̄sàn-à Shìdun ri sa sànn ya

mpìrká níng, ku ri sa fíg jirà big zìm síg nì ma pìkyinnbá, kó jir swàm òsànká big sa sig bàna. Mpìr má òg fig àsàn-à níng big gbamwá bàna, ama sái mpìr-à Shìdun ma shig zu sig, ma ri myàng ashiwá, í wà kwá òg àsàn Shìdun. ¹⁷ Jir Shìdun dinya Firauna rag, “N ya sig wù kùr à jirà í tiya mpìrká rag ò shi sig ma gbam á shinn kó kai bidim pá, ma àjirà mpìrká á jànn-à ni abig yì mì á jir shinnwú ni.” ¹⁸ Wà Shìdun ma ri zìm aku myàng ashi mpìr, ku ri myàng. Wà ku ma ri zìm aku fim mpìr a wàníng gbam sung, ku ri fim wàníng.

Barà Shìdun Ri Nànn Agùnn, Mi Ri Myàng Kàng Ashi Mpìr

¹⁹ Mpìr zyun áyauná ni má bib mì rag, “Bu-à sa Shìdun ri dang bai yi níng, í jir kai rà? Mpìr-à má kan dim sar Shìdun bu-à Shìdun ri zìm í ni rà?” ²⁰ Wù mpìr-à níng, wù í ni hár wá dang pyann jír ma Shìdun rà? Mpìr-à ma mi sig par, par-à hi má bib fig àsàin-à mi sig ku níng rag, “Bu-à sa à mi sig mì àdòníng í jir kai rà?” Par-à hi má bib fig ku bàna. ²¹ Asàin-à mi sig par-à níng, ma zìm hing, kwá zìg jànn bu mi, má mi jakàng par àpyú àkunn pyànà, jir kai bàna zyun má shi í zyun-à kwá sa buju bùkí ma kàhi, zyun bó, í zyun-à kwá sa buju áni kó ákaun bidim pá.

²² Wàníng í bu-à Shìdun sa sig, ku ri zìm aku tiya mpìrká rag pìkyinnwá bai hing wàni, ma aku tiya big rag, ku shi ma gbam á shinn kó kai bidim pá. Ku myàng mpìrká zyun-à sa bai rìg ku kyinnwá níng, fòr hing wà aku gban rìg big. Ama ku tib pìkyinnwá. ²³ Ku tib sig pìkyinn jirà aku tiya yi gbamwá ma àsànwá. Ku ri myàng ashiyí, n ya yi gbam-à ku shi sig ma kàhi. Yi shi síg nì mpìrká zyun-à ku shig zu sig rag kwá sìn yi ayi shi mpìr ùwàì á pyànnwá ni. ²⁴ Yi shi síg nì mpìrká zyun-à Shìdun bar sig. Ku bar fig íri yi mpìr Yahudawaká bàna, ama kwonn ma mpìrká

zyun-à í Yahudawaká bàna tinn. ²⁵ Wàníng í bu-à Shìdun dang sig á tarkada Hosea n rag,

“Mpìrká zyun-à rì í mpìrmí bàna níng, má bar rag big í mpìrmí.

Mpìrká á jànn zyun-à ò rì ma zìm fig bàna, í ká zyun-à ma zìm rag tàma-à níng.

²⁶ Byar-à big dinya sig mpìr káníng rag, mpìr káníng í mpìr Shìdun bàna níng,

í byar-à bá bar rag big yann Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki.”

²⁷ Ishaya dang jír á shinn mpìr Israilaká n rag: “Kó barà mpìr Israilaká nànn hing wàni àràng í vun-à mà níng-à ni níng, ama í mpìrká títi nímá má wìm zu nì. Bá nànn fig bàna. ²⁸ Shinn Luyí má gib kinn rìg jír wá á dunyaru, kwá gbar lor fig á lor bàna.” ²⁹ Aràng barà Ishaya dang sig n rag, “Wà nìm ma í jir shinn Shinn Luyí zyun-à shi sig ma gbam á shinn kó kai bidìm pàr, n fim sig swai mpìrká buyí níng bàna, wàníng yi nìm wu rìghing àràng mpìr Saduma ma mpìr Gumarata.”

Mpìr Israilaká Ngàng Jir Ajwár-à Ashinn Yesu Ní

³⁰ Yá dang í kai rà? Kó barà mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna kyab fig abig shi shu òsàn á pyànn Shìdun ni bàna níng, ama big òg hing yonki, jir kai bàna big bir hing pìkyinnbá á byar Kristi. ³¹ Ama mpìr Israilaká yàn doka-à bá bàg, jirà abig shi shu òsàn á pyànn Shìdun, ama big shi fig bàna. ³² Bu-à sa big shi fig shu òsàn bàna níng, í jir kai rà? I jirà big bir fig pìkyinnbá á byar Shìdun bàna, ama sái á byar swàm òsànká zyun-à big ri sa. Wàníng í bu-à sa big ta àsiu áshinn abàn-à ni, zyun-à í Kristi. ³³ Aràng barà big ba sig á jir Shìdun ni n rag:

“N tib sig abànmí mà Siyona, zyun-à àsiu má ta kyann mpìrká áni, hár má sa mpìr má kù.

Ama mpìr-à ma ya hing gwangga á shinn abàn-à níng hi ni, kwá fig fig àzunái bàna.”

10

¹ Wunzámí big, bu-à m̀ri ẁm̀ á p̀ikyinnm̀i ni bàna, m̀ri ri vig Sh̀idun jirà mp̀irká bum̀i abig ẁm̀ zu ma abig d̀ig yonki kinn kinn. ² N ỳi hing, big shi sig ma kyinn-à bá wib Sh̀idun, ama big ỳi byann fig barà bá wib Sh̀idun áni bàna. ³ Jirà big ỳi byann fig gb̀ib-à Sh̀idun ri s̀inn mp̀irká abig shi s̀isàn á pyànnwá ni bàna níng, í bu-à sa big ri bàg gb̀ibbá zyun kim. Big ngàng wà bá bàg gb̀ib ǹsàn-à Sh̀idun p̀ù finn ya sig big níng. ⁴ Yesu Kristi t̀iya sig mp̀irká rag, jir shinn doka bàg má s̀inn kàng fig big mp̀irká s̀isàn á pyànn Sh̀idun ni bàna. Jir wàníng mp̀ir-à ma bir hing p̀ikyinn á byar Kristi ni, Sh̀idun má s̀inn mp̀ir-à hi aku shi s̀isàn á pyànnwá ni.

Ap̀inn-à Sh̀idun T̀ir Bi Sig Níng í Bu Mp̀irká Bidim Pár

⁵ Musa ba sig jír á shinn mp̀irká zyun-à ri kyab rag bá shi mp̀ir s̀isàn á pyànn Sh̀idun jir shinn doka bàg. Ku ba sig rag: “Mp̀ir-à ma wib vinn hing doka-à níng hi, í zyun-à má ẁm̀ zu.” ⁶ Bu-à jir Sh̀idun dang sig á shinn shu ǹsàn á pyànn Sh̀idun jir shinn p̀ikyinn bir í wàníng, jír-à hi dang sig rag, kada á bib shinnwú rag, mp̀ir-à má nann yag mà wai, jirà aku z̀ìg t̀ìg wann bi Kristi í ni rà? ⁷ Kada á kyab rag, ma mp̀ir-à má yag kà mà amir-à ni jirà aku gbar dù nann zu Kristi níng í ni rà? ⁸ Bu-à jir Sh̀idun ri dang bàna, í wàníng: “Jir Sh̀idun-à hi, shi yàr sig ma ẁ, shi sig á nuwú ni, n shi sig á p̀ikyinnwú ni tinn.” Jír-à hi í zyun-à yi ri tàg mp̀irká rag abig bir p̀ikyinnbá á byar Yesu Kristi. ⁹ Wà ẁ ma dang hing ma nuwú rag, Yesu í Shinn Luwú, ma bir hing p̀ikyinnwú rag Sh̀idun gbar dù nann zu hing ku mà amir ki-à ni, Sh̀idun má pinn zu ẁ. ¹⁰ Sáí wà ya bir hing p̀ikyinnýí á byar Sh̀idun ni, í wà Sh̀idun má s̀inn yi mp̀ir

̀nsàn á pyànnwá ni. Wà ya dang hing ma nuyí rag Yesu í Shinn Luyí, kwá pinn zu yi. ¹¹ Jir Shìdun dang sig rag, “Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byarwá ni, kwá fig fig zunái bàna.” ¹² Walai bu-à gàfinn mpìr Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna. Shìdun zyun-à ñzyun níng, shi síg bu kó ni bidim pár. Kwá ya kó ni bidim pár bu-à ba vig hing ku. ¹³ Mpìr-à ma bir hing pìkyinn ma vig hing Shìdun á zìnn Yesu ni, Shìdun má pinn zu ku àràg barà jir Shìdun dang sig.

¹⁴ Mpìr káníng má vig Shìdun áshinn, wà ba bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna rà? Bá sáshinn má bir pìkyinn wà ba fig fig jir Shìdun bàna rà? Bá fig jir Shìdun áshinn, wà mpìrká ma dinya fig big bàna rà? ¹⁵ Mpìrká ma sáshinn má yag dang jir Shìdun, wà ba tìr yag fig big bàna rà? Jir Shìdun dang sig rag, “Mpìrká ma zìg yag hing jir àjwár, ma dinya hing mpìrká, mpìrká má fig àjwár, má pànn big vù pyàna.” ¹⁶ Ama í mpìr bidim pár zìm síg nì jir Shìdun bàna. A byar-à hi Ishaya dang rag, “Shinn Luyí, mpìr-à bir sig pìkyinn á jír-à yi dang sig níng í ni rà?” ¹⁷ Sáí wà mpìr ma fig hing jir Shìdun, í wà kwá bir pìkyinn. Jir Shìdun ri zu bi á nu mpìrká ri dang jir Kristi.

¹⁸ Mì ri zìm í bib abib, àjai mpìr Yahudawa káníng fig fig jir Shìdun bàna rà? Big fig hing, jir kai bàna jir Shìdun dang sig rag,

“Nài jírbá kyann kàng kwìb gban rìghing jànn-à bidim pár. Jírbá fòr yag rìghing mà mìr swann-à ni tìnn.”

¹⁹ Mì ri bib jakàng abib, mpìr Israilaká fig byann fig bàna rà? Big fig byann hing. Musa dang jír-à Shìdun dang sig rag,

“Má sìn kà ning aning sa akyib á shinn mpìrká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna.

Má sìn kà ning aning nànn àgùn big mpìrká zyun-à ri fig byann fig jír bàna.”

²⁰ Ishaya shàr fig zu mpìr bàna n dang bu-à Shìdun dang sig n rag,

“Mpìrká yàn fig gbìbmí bàna níng, í ká dìg sig mì.

N tàg hing shinnmí á byar mpìrká ká yàn bab fig mì bàna.”

²¹ A shinn mpìr Israilaká ku dang rag, kó ákaun bidim pár ku ri du yag vùwá á byar mpìrká ri wib fig ku bàna, mi ri gban sung big jírwá.

11

Shìdun Myàng Ashi Mpìr Israilaká

¹ Mì ri bib abib, Shìdun ya rìghing mpìrká buwá kwìb rà? Bàna. Ku ya fig mpìrká buwá kwìb bàna kó títi níma. Mì ma shinnmí má, mì í mpìr Israila, mì í wùn ada Ibrahim, mì í swai Banjamin. ² Shìdun ya fig mpìrká zyun-à ku rì shig zu jag sig níng kwìb bàna. Ning yì hing bu-à jir Shìdun dang sig á shinn Iliya, ku dang bai mpìr Israilaká á pyànn Shìdun. ³ Ku dang rag, “Shinn Lumí, big gban rìghing yann aswamká ri dang kyann jírwú, n wab gbànn rìghing byar-à big ri twìb swànn ya wù bu. Tàma-à níng dà kàng sig rag mì áwinmí ni, big ri zìm abig gban rìg mì tinn.” ⁴ Shìdun zìm ya ku í kai rà? Shìdun zìm ya ku rag, “N shig zu rìghing mpìr dubu sùmpyànn, ká ri binn kir wann ya fig bu sinn, zyun-à big ri bar í Baal níng, bàna.” ⁵ I barà shi sig áni tàma-à níng tinn, Shìdun shig zu sig mpìrká káhi nànn fig bàna, ká ku ri myàng ashibá. ⁶ Shìdun ri shig fig mpìr jir swàm òsàn bàna, ama í jirà ku ri myàng ashi mpìr. Shìdun nìm ma ri shig mpìr jir swàm òsàn, ai ashi-à ku ri myàng mpìr ma káhi níng, nìm bàna ma yìr.

⁷ Tàma-à níng yá dang í kai rà? Mpìr Israilaká dìg fig gbìb-à big ri yàn zyun-à má sinn kà big òsàn níma á pyànn Shìdun ni bàna. Sáí íri mpìrká ká Shìdun shig zu sig títi níma níng, dìg síg nì. Mpìrká ká dà sig mà sim níng, big gban sung n ngàng jir Shìdun. ⁸ Big ba sig á jir Shìdun ni

n rag, “Shìdun gban rìghing kyinnbá, bá kyab fig jír òsàn bàna. Bu-à pànn sig wàrì hár n bi tàma-à níng, big kàng rìghing mpìr àfau, mi ri gbam sung.” ⁹ Dawuda dang jír wá n rag,

“Ajwár-à mpìr káníng ri fig níng, a nìm shi kàng àràg í ayàr, jirà abig kù.

Bu-à bibai-à big ri kyab á pìkyinnbá ni níng, a nìm kinn á shinnbá ni.

¹⁰ A zubá nìm fag rìg, abig myàng kyàr byar bàna.

Abig nìm wa shwìn su big su àràg big swann sig swánn á shinnbá ni.”

¹¹ Mì ri bib jakàng abib, kù-à mpìr Yahudawaká kù sig níng, bá dù nann zu kàng fig bàna rà? Bá dù nann zu kàng. Kù-à big kù sig níng, gbar bi mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng Shìdun pinn zu big jirà a mpìr Israilaká sa akyib.

¹² A jir shinn bu pyìr mpìr Yahudawaká ni, í bu-à sa bu-à sèsàn yag sig kó áni á dunyaru. Bu sèsàn-à Yahudawaká zìm fig abig òg bàna níng, Shìdun ya rìghing mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna. Ayúnn-à Yahudawaká bidim par ma wib hing Shìdun, bá myàng àsàn Shìdun má kab wàrì.

Shìdun Pinn Zu Mpìrká Zyun-à í Yahudawaká Bàna

¹³ Mì ri dang ma ning, ning ká zyun-à ning í mpìr Yahudawaká bàna. Àràg barà ò shi síg nì wùn aswam Shìdun á byar mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, má sa àyán ma swàmmí. ¹⁴ Kó barà sa áni bidim pàr, mì ri zìm ní sa mpìr Yahudawaká bumí abig sa akyib, jirà abig bir pìkyinnbá ma abig wìm zu. ¹⁵ Sai-à Shìdun ya mpìr Israilaká kwìb níng, á sai-à níng hi mpìrká á dunyaru kyab n bi jùn kwonn rag ma Shìdun. Ama wà kwa zìg rag hing mpìr Israilaká níng, má shi àràg big dù nann zu sig mà amir ki-à ni.

¹⁶ Agir brodi wà jijag-à níng, wà ba ya hing Shìdun, àkúnn-à níng shi sig buwá tinn. Wà ba zìg adinn bínká

ma ya Shìdun, ayab káníng shi sig í buwá tìnn. ¹⁷ Ayab bin zaitun ká káhi wan sig awan òsàn níma, ama big í gib ta wann rìg-à. I wà n zìg ayab bín zyun-à mà awúnn-à ni, n sîr ban ma bín-à wà òsàn-à níng. Wù zyun-à wù í mpìr Yahudawaká bàna níng, a shi sig àràng í ayab bín-à mà awúnn-à ni, zyun-à big sîr sig ban ma bín òsàn níng. Tàma-à níng à shi sig rag bu rízyun ma adinn bín-à níng, zyun-à ri ya yonki. ¹⁸ Kada á gbar dù nann zu shinnwú rag à kab síg nì ayab bín-à big gib ta wann sig níng bàna. Wa sa hing àdòníng, á yì rag à pànn gbam fíg adinn bínká hi nì bàna, ama í adinn bínká pànn gbam síg wù nì.

¹⁹ N yì hing wá dang má rag, big kyag kífinn zu sig ayab bín sòsàn káníng jirà abig sìnna kà wù á pyann kàng shinnbá. ²⁰ Ajai, big gbar kìm rìghing ayab bín káníng, jir kai bàna big bir fig pìkyinnbá á byar Shìdun bàna. A jir shinn kyinn bir-à à shi sig ma káhi níng, á sar gbam áni, kada á gbar dù nann shinnwú bàna, ama á shàr Shìdun. ²¹ Barà Shìdun fim fig Yahudawaká ká shi sig àràng ayab bín òsàn káníng bàna níng, í barà kwá fim fig wù áni bàna tìnn. ²² A myàng barà Shìdun sànn sig áni, n tù sig áni tìnn. Ku ri nànn àgùnn ma mpìrká zyun-à ri wib fig jírwa bàna. Ama kwá tàg àsànwá á byarwú ni, wà wa wib hing ku, ma bir hing pìkyinnwú á byarwá ni. Wà wa wib fig ku bàna, kwá gàb rìg òr ma wù. ²³ Wà mpìr Yahudawa káníng ma bir kàng bi hing pìkyinnbá, Shìdun má sìnna kàng big á byar-à big rì shi bab sig. Shìdun shi sig ma gbam-à kwá zìg kàng bi big. ²⁴ Wù zyun-à wù í mpìr Yahudawa bàna níng, à shi sig àràng í ayab bín-à mà awúnn-à ni, zyun-à big kyag ta wann sig, n sîr sig ban ma bin zaitun òsàn-à níng. Wà má àdòníng, ban-à bá sîr ya mpìr Yahudawaká ma bin zaitun òsàn-à níng, má fonn káb nì.

Shìdun Má Pinn Zu Gban Rìg Mpìr Israilaká

²⁵ Yiwaimí big, bu atàm zyun shi sig áni, zyun-à mì ri zìm aning yì. Bu-à níng hi má kan dim ning wà ná sìnn kàng shinn ná àràng ning yar kab síg nì kó ni bidìm pár. Bu-à hi bàna í wàníng: Sung gbam-à mpìr Israilaká ri gbam níng, má shi nonn fig bàna. Ama má nonn títi, jir kai bàna sái wà mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna má fig gban rìghing jir Shìdun ma bi hing á byarwá ni. ²⁶ A byar-à níng hi, Shìdun má pinn zu gban rìg mpìr Israilaká àràng barà big ba sig á jir Shìdun, n rag,

“Asàin-à má pinn zu yi níng, má bi mà Siyona.

Kwá zìg zu rìg bu bibaiká á byar yann adaká bu Yakubu.

²⁷ Wàníng í nu-à má gib ma big, á sai-à má zìg zu big á bu pyìrbá ni.”

²⁸ Mpìr Yahudawaká kàng rìghing mpìrká ri zib Shìdun jir shinn barà big ngàng sig jir àjwár-à níng. Sai-à Shìdun ya mpìr Yahudawaká kwìb níng, ning ká zyun-à ning í mpìr Yahudawaká bàna níng, ning dìg pyù n wìm zu. Ama á jir shinn barà Shìdun zìm síg nì, í bu-à sa Yahudawaká shi sig mpìrká bu Shìdun á dò jir shinn yàkúbá ni. ²⁹ Wà Shìdun ma shig zu hing mpìr, ku ri ngàng fig wàníng bàna. Wà kwa dang rag, kwá sa sànn ya mpìr, ku ri vim bìr fig nu-à ku gib ya sig mpìr bàna. ³⁰ Ningká ning rì ngàng sig jir Shìdun níng, tàma-à níng Shìdun myàng hing ashiná, n ya hing ning pyù á jir shinn mpìr Yahudawaká barà big wib fig Shìdun bàna. ³¹ Barà Shìdun myàng sig ashiná níng, í bu-à sa mpìr Yahudawaká ngàng wà bá wib Shìdun jirà aku myàng ashibá tinn. ³² Shìdun fim mpìrká bidìm pár big gbam sung, n ngàng wà bá wib jírwá. Ku sa sig àdòníng, jirà aku tìya big rag, ku ri myàng ashibá bidìm pár.

³³ Bu òsàn-à Shìdun ri sa ya mpìr, kab hing gbam. Yar-à Shìdun shi sig ma kàhi ma bu-à ku yì sig, zwàun hing wàni. Kwonn wà-à kwá wà mpìr, mpìr má yì vinn sar fig bàna tinn. I ni má yì gbìb swàmwá rà?

³⁴ Jir Shìdun dang sig rag,
 “Mpìr-à yì sig kyinn Shinn Luyí í ni rà?
 Mpìr-à má wà shang ku jír í ni rà?”

³⁵ Mpìr-à taba ya sig Shìdun bu í ni, hár kwá dang rag a
 Shìdun ya kàng ku,
 mpìr-à hi í ni rà?”

³⁶ Shìdun mà m síg nì kó kai bidìm pár, n sìn kà ya sig big
 yonki big ri shi. Kó kai bidìm pár í buwá. Ayi swam yan ku
 hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

Barà Mpìrká Ri Bàg Yesu Má Shi Shu

12

¹ Jir wàníng, mì ri vig ning, ning yiwaimí big, á jir
 shinn barà Shìdun ri myàng ashiyí, aning ya ku kyinn ná
 àràg í bu twìb swànn á pyànnwá ni. Aning ya ku kyinn
 ná kyìkyàr nímá, jir kai bàna ku ri zìm mpìrká abig sa
 àdòníng. Wàníng í kyinn-à ná wib Shìdun áni. ² Kada
 aning bàg gbìb buká á dunyaru bàna, ama aning zìm a
 Shìdun vim bìr pìkyinn ná, jirà aning yì bu sèsàn-à Shìdun
 ri zìm aning sa. Bu-à kab wàníng bàna.

³ A jir bu sèsàn-à Shìdun sa ya sig mì níng, mì ri twìb kó
 ni áyauná ni byur, kada aku myàng shinnwá àràg ku kab
 sig kó ni bàna. Ama aku kyab á kyinnwá ni rag ku kinn fig
 bu zyun bàna. Aku bib shinnwá kó ku ri shi áyau pìkyinn
 bìr-à Shìdun ya sig ku. ⁴ Barà yi shi sig ma kyau bu nìnànn
 nímá á òrìyí ni níng, í barà swàmbá shi sig kim kim áni
 tìnn. ⁵ I barà yi má, yi yab nànn zu sig áni á òrì Yesu. Ama
 bidìm pár, yi shi sig í bu nzyun. ⁶ Barà Shìdun ya sig yi
 yar swàm kim kim níng, sái ayi sa swàm ma yar-à hi. Wà
 Shìdun ma ya hing mpìr yar barà kwá dang jir Shìdun, aku
 sa swàm-à hi ábìbir àràg barà ku bìr sig pìkyinnwá áni.
⁷ Wà wù ma ri sa ya mpìrká swàm, á sa ya big swàm sèsàn.
 Wà wù má í mpìr atàg jir Shìdun, á tàg samímyib. ⁸ Wà wù

má í mpìr-à ri dang gbam pìkyinn, á dang sísàn. Wà wù má í mpìr-à ri ya mpìr bu, á ya ma pìkyinn nzyun. Wà wù má í àgbam mpìr, á pànn samyib mpìrká sísàn. Wà wù má í mpìr-à ri myàng ashi mpìr, á sa ma pìkyinn àjwár.

⁹ Aning zìm ba òríná ma pìkyinn nzyun. Aning ngàng bu-à bibai, aning zìm bu-à òsàn. ¹⁰ Aning zìm ba òríná òsàn ní má, jir kai bàna ning í bu nzyun á byar Kristi. Aning sa àtùtwài barà ná wib ba òríná. ¹¹ Kada aning sa òjjar á swàm ná ni bàna. Aning sa swàm ná ma kyinn nzyun, ma aning wib Shìdun. ¹² Pìkyinn birná aku sìn kà ning aning fig àjwár, wà shwìn ma òg hing ning, aning tib pìkyinn, aning vig Shìdun kó ákaun.

¹³ Sai-à mpìrká bu Shìdun ma ri zìm bu, aning ya big, ma aning pànn samyib kyinnká.

¹⁴ Wà mpìrká ma swau hing ning jirà ning ri bàg Yesu, kada aning vig Shìdun aku sa ya big bu-à bibai bàna, ama aning vig ku aku sa sà ya big. ¹⁵ Aning fig àjwár ma mpìrká ká ri fig àjwár. Ká ri kig nàikitá, aning kig shang big tinn. ¹⁶ Aning shi shu sísàn àbìr-à ni. Kada aning sìn kàng shinn ná rag ning í mpìr ùwài bàna. Aning pànn jàu ma mpìrká zyun-à káhi ri myàng big àràng big í bu zyun bàna. Kada aning kyab rag ning yì gban rìghing bu bidim pár bàna.

¹⁷ Kada aning sa pyann kàng mpìrká bu bibai-à big sa sig ning bàna. Aning sa bu-à mpìrká má myàng rag ning ri sa bu òsàn. ¹⁸ Aning sa barà ná sa má shi shu sísàn big kó ni bidim pár. ¹⁹ Ning mpìr azimmí big, kada aning sa pyann kàng mpìr bu-à bibai bàna. Aning fim kó kai á vù Shìdun, Shìdun í àsàin-à má sa pyann kàng ya ning, àràng barà big ba sig rag, “Mì í àsàin-à má sa pyann kàng.” Wàning í bu-à Shìdun dang sig. ²⁰ Bu-à ná sa bàna, aning sa àràng barà jir Shìdun dang sig rag, “Wà amor ma ri gban mpìr azìbwú, á ya ku bu-à kwá jíjì. Wà ajor ma ri gban ku, á ya ku bu-à

kwá wa. Wà wa sa hing àdòníng kwá fig zunái.” ²¹ Kada aning fim bu-à bibai aku gbam kan ning bàna. Ama aning sa bu-à ònsàn, jirà aning gbam kan bu-à bibai.

13

Aning Wib Agbam Jànnká

¹ Kó ni bidim pá r aku wib àgbam jànnká, jir kai bàna àgbam bàna ma gbam-à kwá sa bu, sái wà Shìdun ma zìm hing. Shìdun í àsàin-à sinn sig àgbam jànnká níng hi. ² Jir wàníng, mpìr-à ma sa ya hing àgbam jànn yawari, ku sa ya síg Shìdun. Mpìr-à ma sa hing àdòníng, Shìdun má wà ku kwonn. ³ Mpìrká ri sa bu sísàn má shàr fig zinn àgbam jànnká bàna. Ká ma ri sa bu bibai í ká má shàr zinn àgbam jànnká. Wà wa zìm fig wà á shàr zinn àgbam jànn bàna, á sa bu sísàn, àjirà aku yan wù, ⁴ jir kai bàna í Shìdun sinn kà síg nì àgbam jànn, aku sa ya wù swàm sísàn. Ama wà wu ma ri sa bu-à bibai, á shàr zinnwá, jir kai bàna ku shi sig ma gbam-à kwá ya mpìr shwìn. Ku í fàu Shìdun, Shìdun sinn kà sig ku aku wà kwonn mpìr. ⁵ Jir wàníng, sànn hing aning wib àgbamká. Aning wib big, ná íri jír wà kada abig nànn ning àgùnn bàna, ama aning wib big ma pìkyinn ná.

⁶ Wàníng í bu-à sa ning ri wa bàì jànn, jir kai bàna àgbam jànnká í mpìr swàmká bu Shìdun. Swàm-à níng hi big ri sa kó ákaun bidim pá r. ⁷ Aning ya kó ni bu-à ma í bu nu swàmwá. Wà mpìr azìg bàì jànnká ma bi hing, aning wa rìg big. Wà ma í jir awib, aning wib big.

Aning Zìm Jàuná Jir Kai Bàna Ayúnn-à Nyàan Màg

⁸ Kada aning ji byafàn kó ni bàna, ama aning zìm jàuná, jir kai bàna mpìr-à ma ri zìm jàuwá, ku wib hing doka Shìdun. ⁹ Doka-à níng zyun-à dang sig rag, á sa àyái bàna, á gban ki bàna, á jwi ajwú bàna, á wìm bu jàuwú zyun bàna, ma buká káhi níng, bidim pá r big shi kà sig

áyau doka zyun-à dang rag, “Azìm jàuwú àràng barà wù ri zìm shinnwú.” ¹⁰ Mpìr-à ma ri zìm jàuwá, kwá sa bai fig pìkyinn wàníng bàna. Mpìr-à ma ri zìm jàuwá ku wib vinn rìghing doka Shìdun.

¹¹ Tàma-à níng, ning yì hing barà shu dunyaru shi sig áni. Ayúnn-à màg rìghing wà ná fim zir á zu ná-à ni. Ayúnn-à bá pinn zu yi áni níng nyàan màg, su-à dà fòr fig rag àràng sai-à yi rì bir jag sig pìkyinnyí níng bàna. ¹² Fi sìn rìghing byar-à nyàan kyàr. Ayi fim swàm zufi. Ayi zìg bu àyar ma ayi sa swàm ma kàhi. ¹³ Ayi pànn samyib shinnyí sísàn nímá àràng í mpìrká zyun-à shi sig á yiyar-à ni. Kada ayi sa bu àràng í mpìr àning, kó mpìr-à wa pyann shin, kó mpìr àyái, kó mpìr sunu, kó mpìr agbìb shùr, kó mpìr akyib, bàna. ¹⁴ Aning zìg kyinn Shinn Luyí Yesu Kristi, kada aning kyab bu-à bibai á pìkyinn ná ni, ma aning wìm bu-à bibai bàna.

14

Kada á Dang Bai Jàuwú Zyun Bàna

¹ Aning pànn samyib mpìr-à pìkyinn birwá ma gbam fig ma bàna. Kada aning sa yipyàr ma jír wá bàna. ² Mpìr zyun pìkyinnwá tiya sig ku rag aku zwam kó wi-à wà áni bidìm pàr. Ama mpìr zyun-à pìkyinn birwá ma gbam fig bàna, ku ri ming ji íri jì byù, jir kai bàna ku ri kyab, sànn fig wà aku zwam wi bàna. ³ Mpìr zyun-à ri zwam buwá kó wi-à wà áni bidìm pàr níng, kada aku jwann jàuwá zyun-à ri zwam fig wi bàna níng, bàna. Zyun-à ri ji buwá íri jì byù níng, kada aku jwann zyun-à ri zwam wi níng bàna, jir kai bàna Shìdun zìm hing, n pànn hing ma vù pyànà. ⁴ Mpìr kinn fig wà kwá wà kwonn fàu mpìr zyun bàna. Asàin luwá shi síg nì àsàin-à má wà kwonnwá má myàng kó fàuwá hi sànn hing rà, kó sànn fig bàna rà. Fàu-à hi má shi mpìr sísàn, jir kai bàna Shinn Luwá má sá nì jirà aku shi fàu nsàn.

⁵ Mpìr zyun ri kyab buwá rag, àyúnn zyun sànn kab ni wà aku wib Shìdun áni. Ama mpìr zyun kyab buwá rag, àyúnn bidim párr í bu nízyun á byarwá ni. Kó ni ri zìmm kab bu-à pìkyinnwá ma dinya sig ku. ⁶ Mpìr-à ma shig zu sig àyúnn zyun aku shi àyúnn ùwàì á byarwá ni, ku shig zu síg jirà aku wib Shìdun áni. Mpìr-à ma ri ji kó kai bidim párr, ku ri wib Shìdun, jir kai bàna ku ri sa ya wànníng ísoko ma buju-à wànníng ya sig ku. Mpìr-à ma ngàng wà aku zwam wi, ku ri sá jirà aku wib Shìdun ma aku sa ya Shìdun ísoko jir bu-à wànníng ya sig ku. ⁷ Ayauyí ni bidim párr walako mpìr-à má rag buwá ku ri shi íri shu shinn òrúwá níng bàna. Walako mpìr-à má dang buwá rag, ku ri wu ki íri shinn òrúwá níng bàna tinn. ⁸ Wà ya shi sig big yonki, yi ri shi shu bu Shìdun. Wà ya wu rìghing má, yi ri wu ya Shìdun. Kó ayi sa kai má, yi shi sig bu Shìdun. ⁹ Jir wànníng í bu-à sa Kristi wu n dù nann zu kàng ma yonki, àjirà aku shi Shinn Lu mpìrká ká wu rìghing, ma ká shi sig ma yonki. ¹⁰ Bu-à sa wù ri myàng abau jàuwú í jir kai rà? Bu-à sa wù má, wù ri sa jàuwú yawari í jir kai rà? Yi bidim párr, yá sar á pyànn kwonn wà Shìdun. ¹¹ Jir Shìdun dang sig rag,
 “N shi síg nì ma yonki,

kó ni bidim párr má binn kir wann á pyànnmí ni,
 má dang á yiyar-à ni rag, n shi síg nì Shìdun.”

¹² A jir shinn wànníng ni, yi bidim párr yá binn kir wann á pyànn Shìdun ni, má dang bu-à yi sa sig.

Kada á Sinn Kà Jàuwú á Gbìb Ajànn Bàna

¹³ Kada ayi wà kwonn bar òrúwá bàna. Bu-à yá sa bàna, ayi shi shu zyun-à má sànn ya yi. Kada ayi sa bu-à má sinn kà jàuyí zyun aku sa bu pyìr bàna. ¹⁴ Barà n kwonn sig shinnmí ma Kristi níng, n yì hing wi-à mpìr ma ri zìmm aku zwam bidim párr kwá zwam, jir kai bàna sànn hing. Ama mpìr-à ma kyab á kyinnwá ni rag wi-à hi sànn fig bàna, jirà

big ya sig bu sinn, to, kada aku zwam bàna. ¹⁵ Wà wa ji hing bu-à jàuwú ma dinya wù rag sà̀n fig mpìr-à ri bàg Yesu aku ji bàna, ama wa ji hing, à sa bai rìghing pìkyinnwá. Wà wa sa hing àdòníng, à tiya sig ku rag à zìm fig ku bàna. Kada á zwam wi-à má sa bai pìkyinn jàuwú zyun-à Kristi wu sig jir shinnwá níng, bàna. ¹⁶ Bu-à wa myàng ma sà̀n hing, kada á zìm mpìrká abig dang bai bu-à hi bàna. ¹⁷ Wà mpìr ma ri dang jí́r á shinn byar-à Shìdun na sig kùrwá, ku ri dang fig íri jir bu-à jíji ma bu-à wúwa bàna. Ama ku ri dang á shinn shu kyìkyà̀r á pyànn Shìdun, ma shu ajun, ma àjwár zyun-à Awun Kyìkyà̀r ri ya mpìr. ¹⁸ Mpìr-à ma ri wib Yesu Kristi àdòníng, Shìdun má zìm ku, mpìrká má zìm ku tìnn.

¹⁹ Jir wàníng, ayi sa bu-à má sa mpìrká má shi shu ajun, ma bu-à má gbar gbam yi ò̀r. ²⁰ Kada á sa bai swàm Shìdun á jí́r shinn buju bàna. Buju-à mpìr má ji kà á nuwá ni bidìm pá́r í swàm bu pyìr bàna. Ama wà mpìr ma ji buju bu-à má sinn kà jàuwá aku sa bu pyìr, kàhi sà̀n fig bàna. ²¹ Sà̀n kab síg nì mpìr aku ngàng wi zwam, ma shin wa, ma kó bu-à má sinn kà jàuwá a wàníng sa bu pyìr. ²² Bu-à wa kyab sig á pìkyinnwú ni á shinn wi zwam, á fim á pìkyinnwú ni wù ma Shìdun. Mpìr-à ma ri kyab rag ku ri sa bu ò̀sà̀n, wa pìkyinnwá má dinya fig ku rag bu-à hi bai bàna, mpìr-à níng hi má fig àjwár. ²³ Bu-à kyinn mpìr ma dinya ku rag aku ji bàna, ama kwa ji hing buju-à hi, aku yì rag ku sa hing bu pyìr, jir kai bàna ku ji fig big kyinn ízyun bàna. Wà ya kyab hing á pìkyinnyí ni rag, bu zyun í bu bibai sà̀n fig wà ayi sa bàna, ama wà ya sa hing, to, ayi yì rag yi sa síg bu pyìr.

A Sa Bu-à Jàuwú Big Má Fig Ajwár Ani, Kada á Fig Ajwár Iri Shinnwú Bàna

15

¹ Yi ká yi shi sig ma gbam á jir Shìdun ni níng, ayi shang mpìrká ká bàna ma gbam, kada ayi zìm íri wà fig àjwár shinnyí bàna. ² Kó ni bidim pár aku sa bu-à má jwar ya jàuwá àjirà a wàníng shi shu òsàn, ma a wàníng shi á gbìb Shìdun ni ma gbam. ³ Yesu Kristi sa fig bu-à má sa jwar pìkyinnwá bàna. Ku sa bu-à mpìrká má fig àjwár áni. Big ba sig á jir Shìdun ni n rag, “Shì-à mpìrká ma swau sig wù bidim pár, big swau síg mì.” ⁴ Buká big rì ba sig níng, big ba síg jirà abig tàg yi barà yá bir pìkyinn, barà jir Shìdun ri gbar gbam yi òr, mi ri sa yi ri tib pìkyinnyí. ⁵ Shìdun àsàin-à ri gbar gbam yi òr, mi ri sa yi ri tib pìkyinnyí níng, aku sa a nuná shi nzyun, jirà aning zìg bar kyonn Yesu Kristi, ⁶ àjirà nuná, ma pìkyinn ná aku kwonn í byar nzyun, jirà aning swam yan Shìdun Ta Shinn Luyí Yesu Kristi.

Jir Shìdun-à Big Dinya Sig Mpìrká Ká Yì Fig Shìdun Bàna

⁷ Aning pànn bar òrná vù pyànà, àràg barà Yesu pànn sig níng vù pyànà, àjirà a mpìrká swam yan Shìdun. ⁸ Mì ri dinya níng àjai, Yesu kàng rìghing fàu á byar mpìr Israilaká ni, àjirà jir Shìdun aku shi àràg barà big ba sig, ma aku tìya mpìrká rag buká Shìdun rì gib ya sig yàkúyí big nu níng, í àjai, ⁹ jirà mpìrká swai kim kim abig swam yan Shìdun jir àsànwá. Big ba sig rag,

“Má swam yan wù áyau swai mpìrká ni kim kim.

Má dài swam yan zìnnwú tinn.”

¹⁰ Big dang jakàng n rag,

“Ning mpìrká swai kim kim, ning ma Yahudawaká, aning fig àjwár á bir-à ni.”

¹¹ Big ba sig n rag,

“Aning swam yan Shìdun, ning mpìrká á jànn-à ni bidim pár.

Nu jìrká bidim pár, abig swam yan ku.”

¹² Ishaya dang sig rag,
 “Wùn ada Yassa zyun má zu bi,
 zyun-à má na kùr á shinn mpìrká zyun-à í Yahudawaká
 bàna.
 Bá bir pìkyinnbá á òrúwá ni.”

¹³ Shìdun àsàin-à ri sa mpìr ri bir pìkyinn níng, aku ya ning pìkyinn àjwár kinn kinn, ma aku sa ning aning òg pìkyinn na tag á jir shinn pìkyinn birná ni, àjirà Awun Shìdun aku ya ning gbam ma aning bir swàb kà pìkyinn.

Bulus Dinya Kyàr Big Yìr Bu-à Sa Ku Ri Ba Ya Big Wasika Níng

¹⁴ Ning yiwaimí big, ò bir hing pìkyinnmí á byarná ni rag, ning í mpìr òsàn big, ning yì byann hing bu, ning fòr hing barà ná tàg bar òirná. ¹⁵ A jìrká ò ba ya sig ning níng, byarká káhi shi sig áni, wà ò dinya kyàr sig ning wàni, àjirà ò kyab pànn ya ning bu zyun. Mì ri dinya kyàr ning, jir kai bàna Shìdun bar kà bi sig mì áyau àsànwá ni, ¹⁶ n sìnn kà sig mì ò shi fàu Yesu Kristi, àjirà ò dinya mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng jìrwá. Mpìrká ma zìm hing jìr-à níng, má zìg bi big á pyànn Shìdun àràg barà àgbam ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Awun Shìdun ri shig zu big, mì ri ya Shìdun. I wà Shìdun ri fig àjwár ma big. ¹⁷ Barà mì ri kwonn shinn ma Yesu Kristi níng, mì ri fig àjwár á shinn swàm-à mì ri sa ya Shìdun. ¹⁸ A jir shinn bu-à ò dang sig ma bu-à ò sa sig níng, ò sìnn kà mpìrká zyun-à yì fig Shìdun bàna níng, abig wib Shìdun. I Kristi sìnn kà síg mì nì, ò sa àdòníng. Má dang sar fig bu zyun bàna, sáí jìr á shinn swàm-à níng. ¹⁹ Awun Shìdun ya sig mì gbam ò sa bu mamaki nìnnàn nímá. N dù mà Urushalima n yag fòr hár mà Ilirikun, n dang hing jir àjwár á shinn Kristi kó áni bìdìm pàr. ²⁰ Mì ri zìm ò yag dang jìr àjwár á shinn Kristi á byar-à big dang fig ma jìrwá bàna, ma wà ò nìm

má yag mà byar-à mpìrká fig rìghing á byar mpìr zyun ni, àjirà kada n mi wann tonnmí á shinn mìr tonn mpìr zyun ni bàna. ²¹ Má bàg bu-à big ba sig rag,
 “Ká big rì dinya bab fig big jír wá bàna, bá yì.
 Ká fig bab fig jír wá bàna, bá fig yì byann.”

Bulus Ri Zim Aku Yag Mà Roma

²² Wàníng í bu-à sa n nonn hing n òg fig pyù-à má bi á byarná ni bàna. ²³ Jimí nìnàn nímá, mì ri zìm n bi á byarná ni. Tàma-à níng barà byar zyun dà fig rag agunnmí ni bàna níng, má bi. ²⁴ Mì ri zìm n myàng ning á gbìb-à ni, ma í shi kù ma ning su pyànà sai-à má yag mà jànn Asbaniya. Má shi ma ning jirà ayi fig àjwár ábìr-à ni. I wà aning ya mì bu zyun á kyonnmí ni. ²⁵ Ama tàma-à níng, má yag mà Urushalima àjirà n sa shang mpìrká bu Shìdun. ²⁶ Mpìrká mà Makidoniya big ká mà Akaya big fig àjwár n kwonn bàì àjirà abig sa shang mpìr ashiká bu Shìdun mà Urushalima. ²⁷ Big fig hing àjwár wàni, jir kai bàna shi sig àràng í tonn á shinnbá ni abig sa ya mpìr ashiká àdòníng. To, barà mpìr Yahudawaká zìg bi sig jir Shìdun á byar mpìrká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna níng, sànn sig big tinn má abig sa shang Yahudawaká ma bu-à big shi sig ma kàhi. ²⁸ Má yag mà Urushalima, wà ma ya rìghing mpìrká bàì-à bidim pàr, í wà má dù mà Asbaniya. Má òg ning á gbìb-à ni. ²⁹ N yì hing wà ma bi hing á byarná ni, má bi kwonn ma àsàn Kristi.

³⁰ Yiwaimí big, á jir shinn pìkyinn biryí á byar Shinn Luyí Yesu Kristi ni, ma azim-à Awun Shìdun ya sig yi níng, mì ri zìm aning vig shang mì Shìdun áni. ³¹ Aning vig Shìdun àjirà n zu ítau áyau mpìrká mà jànn Yahudiya ká ri bir fig pìkyinn á byar Yesu ni bàna. Aning vig Shìdun jirà mpìrká ri bàg Yesu á Urushalima abig fig àjwár á shinn barà má ya bi big bàì níng. ³² Wà Shìdun ma zìm hing rag

í kàng bi á byarná ni ma pìkyinn àjwár, kàhi má bi àjirà ayi fig àjwár àbìr-à ni. ³³ Shìdun àsàin-à ri sa tag pìkyinn mpìr níng, aku shi kwonn ma ning. Aku shi àdòníng.

16

Bulus Ri Bib Kà Mpìrká Bu Shìdun

¹ Mì ri vig ning aning myàng kwonn ma ajunwàyí Fibi, ku má, ku ri sa ya mpìrká ri bàg Shinn Luyí mà Kankiriya, swàm wàni. ² Aning pànn samyib ku vù pyàna á zìnn Shinn Luyí ni ma pìkyinn sàsàn àràng barà mpìrká bu Shìdun ri sa. Bu-à ku ma ri zìm á byarná ni bidim pá, aning ya ku, jir kai bàna ku má ku sa shang hing mpìrká nìnnànn nímá hár ma mì tinn.

³ Aning bib kà Biriskila ma nuwá Akila. I ayorká bumí zyun-à yi ma big ri sa swàm Yesu Kristi í zyun. ⁴ Big wann tafinn sig shinnbá á jir shinnmí ni. Iri mì áwinmí ni ri sá nì soko bàna, ama kwonn ma mpìrká zyun-à ri kwonn shinn, ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng ri sa big ísoko tinn. ⁵ Aning bib kà kwonn ma mpìrká zyun-à ri kwonn shinn mi ri vig Shìdun mà lu Biriskila ma Akila. Aning bib kà kwonn ma mpìr azìmmí Abainitas. Ku í mpìr-à bàg jag sig Kristi mà jànn Asiya. ⁶ Aning bib kà Maryamu zyun-à sa ya sig ning swàm sàsàn nímá níng. ⁷ Aning bib kà Andaranikas big Yuniyas big í yiwaimí big ká big kíg kwonn sig mì ma big í zyun á tonn fi-à ni. Big í yann aswamká bu Kristi. Mpìrká ri zìm jìrbá wàni. Big bàg jag síg mì nì Kristi.

⁸ Aning bib kà Amfiliyas zyun-à mì ri zìm wàni á jir zìnn Shinn Luyí ni. ⁹ Aning bib kà Urbanas zyun-à yi ma ku sa sig swàm Kristi í zyun níng. Aning bib kà Istakis ayormí zyun-à mì ri zìm. ¹⁰ Aning bib kà Abalis mpìr zyun-à mpìrká ri myàng ku í mpìr sàsàn zyun-à ri bàg Kristi. Aning bib kà mpìrká á lu Aristobulus. ¹¹ Aning bib kà

yiwaimí Hirudiyan. Aning bib kà mpìrká zyun-à shi sig bu Shìdun á lu Narkisas.

¹² Aning bib kà Tarafina ma Tarafusa, uwàkà ri sa swàm Shinn Luyí. Aning bib kà Barsisa uwà kyinn sèsàn zyun-à sa sig swàm Shinn Luyí sèsàn nímá níng. ¹³ Aning bib kà Rufas, zyun-à Shinn Luyí shig zu sig, ma nàwá zyun-à shi sig àrèg í nàmí tìnn. ¹⁴ Aning bib kà Asinkiritas, ma Filuguna, ma Hamis, ma Baturabas ma Hamasa, ma mpìrká big káníng shi sig í zyun. ¹⁵ Aning bib kà Filulugusa, ma Yuliya, ma Niriyas, ma ajunwàwá, ma Ulumfas ma mpìrká bu Shìdun ká shi sig ma big bidìm pár.

¹⁶ Aning bib kà gban rìg bar òrná, ning mpìr Shìdun bib bib bib. Mpìrká ri bàg Kristi áyag bidìm pár ri bib kà ning.

Jír-à Bulus Tàg Sig Wà Kinn Shinn

¹⁷ Mì ri vig ning, yiwaimí big, aning pànn shinn ná ma írì mpìrká zyun-à ri wànn gàb ajun, ma buká big ri tàg ning wà shi fig ábibir bàna. Big ri tàg fig ning bu-à ning fig bab sig bàna. Aning gàb rìg òrn ma big. ¹⁸ Mpìrká zyun-à ri sa írì buká àdòning, big shi fig bu Shinn Luyí Yesu Kristi bàna. Big ri shi shu shinnbá. Big ri dang dwor jír á nu-à ni, jirà abig dang vim bìr pìkyinn mpìrká ká yì fig bu zyun bàna níng, jirà a káníng kàng bi á byarbá ni. ¹⁹ Bigné kó ni bidìm pár yì hing ning, ning í mpìr awib, í bu-à sa mì ri fig àjwárná wàni. Mì ri zìm aning sa íri bu sèsàn, ma aning shàr bu-à bibai sa. ²⁰ Shìdun àsàin-à ri sa tag pìkyinn má ya ning gban barà ná gban kan rìg Shaitan.

Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning.

²¹ Timoti ayor swàmmí ri bib kà ning. Lukiyas ma Jason ma Susibitaras ká zyun-à í yiwaimí big mpìr Yahudawaká, big ri bib kà ning tìnn.

²² Mì Tartiyas zyun-à ri ba wasika bu Bulus níng, mì ri bib kà ning tìnn á zìnn Shinn Luyí ni.

²³ Gayus zyun-à mì ri tìg kyann kyìnn mà luwá ni, ku ma mpìrká ri bàg Yesu ri kwonn kyann shinn mà luwá ni níng, big ri bib kà ning. Arastas àgbam àsàin-à ri sìn gbam bàì bu finn swann-à, kwonn ma wunzà yí Kawartas ri bib kà ning. [²⁴ Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning. Aku shi àdòníng.]

Bulus Swam Yan Shìdun

²⁵ Ayi swam yan Shìdun barà ku sa sig hár ning sar gbam sig á pìkyinn birná ni, á jir shinn jir àjwár á shinn Yesu Kristi ni, zyun-à ò dinya sig ning níng. Jir àjai zyun-à rì shi bab sig bu atàm níng, tàma-à níng á jir shinn mí ni, ning yì rìg rag hing. ²⁶ Jir àjai-à ri shi sig í bu atàm níng, mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun dang zu kyà rìghing á myann á tarkada Shìdun-à big ba sig àràng barà Shìdun àsàin-à shi sig hár kinn kinn níng, dang sig, jir mpìrká abig bir pìkyinn á byar Yesu, ma abig wib jír wá.

²⁷ Shìdun àsàin-à shi sig ma yar níng aku shi bu-à mpìrká má swam yan hár kinn kinn á jir shinn Yesu Kristi ni. Aku shi àdòníng.

Jir Shidun

Jibu: Jir Shidun (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (jibu)

Contributor: The Nigeria Bible Translation Trust

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

a1139895-fa13-5ff1-8c00-a8ad25fcfa2f